

**Připomínky Hnutí DUHA
k návrhu Ministerstva zemědělství
v mezirezortním připomínkovém řízení**

**Novela zákona č. 289/1995 Sb.,
LESNÍ ZÁKON**

Novela zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů

Připomínky Hnutí DUHA k návrhu
Ministerstva zemědělství
v mezirezortním připomínkovém řízení

Pro diskusi o těchto připomínkách a
názoru Hnutí DUHA na návrh novely
zákona kontaktujte prosím
Jaromíra Bláhu:

telefon: 731 463 929
email: jaromir.blaha@hnutiduha.cz

Obecný komentář k novele zákona

Hnutí DUHA se seznámilo s návrhem na novelizaci zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů, který Ministerstvo zemědělství předložilo do [mezirezortního připomínkového řízení](#). Uvítali jsme možnost připomínkovat návrh této novely.

Novelizace zákona navazuje na předchozí novelizaci vyvolanou žádostí Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR ze dne července 2018 k „*provedení legislativních změn potřebných k účinnému boji proti kůrovci, případně jiným kalamitám v lesích*“. K účinnému předcházení budoucího rozpadu porostů přitom dosud nejsou vytvořené dostatečné legislativní podmínky.

Novelizace zákona v roce 2019 přinesla jen velmi málo konkrétních opatření, které lesy na výrazně se proměňující změnu klimatu připravují. V posledním roce zároveň zažíváme oteplení o více 1,5 stupně Celsia oproti době před průmyslovou revolucí, což indikuje oteplování ještě výrazně rychlejší, než bylo do nedávna očekáváno. Lesní zákon musí na tuto situaci dostatečně reagovat, a to s ohledem na mitigaci změny klimatu i přizpůsobení budoucích porostů výrazným proměnám klimatu během následujících sto let. Bohužel návrh novely lesního zákona předložený do mezirezortního připomínkového řízení tato očekávání nenaplní, dokonce jde naopak spíše opačným směrem.

Za výrazná negativa nynějšího návrhu považujeme

- Ruší bez náhrady minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin u nestátních lesů (§ 24, odst. 2).
- Ruší povinnost vydání vyhlášky s limity odvozu biomasy a ponechání stromů na dožití a k zetlení (§ 33 odst. 3).
- Zavedení cílů plateb za ekosystémové služby, které je nejasné a bez vazby na respektované mezinárodní standardy, o očekávané výši 7 mld. Kč ročně, což nezaručuje, že tyto peníze budou skutečně využity na podporu adaptace a mitigace lesů (§ 46b).
- Omezuje klasifikaci lesů jako lesy ochranné nebo zvláštního určení na 10 let, které by se každých 10 let muselo revidovat, což převážně odporuje stavu a cílům hospodaření v těchto lesích (§ 7 a § 8).
- Oslabuje ochranu funkcí lesa při výstavbě lesních cest (§ 34 odst. 2) – zavádí obtížně aplikovatelnou podmínku ohrožení funkcí lesa, nestačí tedy jejich nepřiměřené narušení.

Za zlepšení, byť celkově nedostatečná, nynějšího návrhu považujeme

- Prodlužuje povinnost zalesnit porost na 5 let a zajistit porost na 10 let, přičemž toto je nedostatečné. Omezení je třeba zcela vypustit.
- Omezuje holoseče na lužních stanovištích z výjimky na 2 ha na 1 ha, je ale potřeba zmenšit celkovou maximální velikost holoseče a zrušit možnost dělat holoseče v prudkých svazích.
- Do lesů zvláštního určení obligatorně zařazuje NPP, PR a PP, fakultativně první a druhé zóny CHKO, lesy v Natuře 2000 a smluvně chráněná území. Pro naplnění cílů ochrany biodiverzity (EU BDS 2030) je ale potřeba aby 1. a 2. zóny CHKO byly obligatorně a 3. zóny fakultativně klasifikované jako lesy zvláštního určení.
- Nahrazuje zákaz snižování zakmenění zákazem snižování zápoje, i to je ale zákaz, který je dobré vypustit.
- Umožňuje pastvu v lese a dává jí pravidla, která ji ale bohužel činí nerealizovatelnou, neboť zahrnují zákaz oplocení.
- Zlepšuje podmínky pro nízké a střední lesy umožněním seče bez omezení šíře – ale na výjimku SSL.
- Umožňuje provádět mytní úmyslnou těžbu v porostech lesa vysokého od 60 let, potřebné je ale ještě větší snížení limitu od 40 let z důvodu přestavby nevhodně vysazených smrkových a borových porostů na příliš aridních stanovištích.
- Zavádí podporu přenosu inovací a nových poznatků vědy a výzkumu do lesnické praxe, měla by ale být podrobněji specifikovaná.

V předloženém návrhu dosud zcela chybí

- Specifikovat zadání pro hospodaření v lesích v majetku státu s preferencí veřejných funkcí lesů.
- Povinnost dodržet minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin při obnově nahradit povinností nepřekročit maximální podíl rizikových dřevin.
- Posílení ochrany půdy před poškozením při těžbě, stávající formulace je příliš vágní a umožňuje díky nesprávně nastavené aplikační praxi tolerovat i rozsáhlá a závažná poškození půdy.

Zdůvodnění potřeby těchto změn v zákonu o lesích uvádíme v příložených podrobných připomínkách a z většiny rovněž v komplexním návrhu „[Plán pro zdravé lesy](#)“, který se netýká pouze lesního zákona.

Hnutí DUHA je hluboce přesvědčeno, že je nezbytné okamžitě přistoupit ke komplexním změnám zákona o lesích. Předložená dílčí novelizace řeší výhradně několik druhotných opatření zákona, které je sice potřeba upravit, ale neřeší zásadní problémy. Naléhavě proto žádáme Ministerstvo zemědělství, aby upravilo předloženou novelu v duchu našich připomínek a neprodleně začalo připravovat úplně nový lesní zákon, který bude jednodušší, stanoví přesněji limity udržitelného hospodaření a v ostatním dá mnohem větší volnost lesníkům a vlastníkům lesů.

Připomínky k novele zákona

Konkrétní připomínky formou změn vyznačených v textu zákona v režimu změn a zdůvodnění

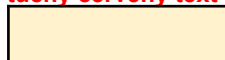
Legenda:

~~přeškrtnutý černý text~~

tučný černý text

~~přeškrtnutý červený text~~

tučný červený text

návrh na zrušení textu ze strany Ministerstva zemědělství v MPŘ 2024

návrh na doplnění textu ze strany Ministerstva zemědělství v MPŘ 2024

návrh na zrušení textu ze strany Hnutí DUHA v MPŘ 2024

návrh na doplnění textu ze strany Hnutí DUHA v MPŘ 2024

návrh je klíčový, tj. jedná se o zásadní připomínku klíčového významu

Obsah

1. K § 1.....	8
2. K § 2, bodům b a doplněnému bodu c).....	8
3. K § 2, bodu j).....	9
4. K § 2, bodu navazujícímu na stávající bod j).....	9
5. K § 2, dalšímu bodu navazujícímu na stávající bod j).....	9
6. K § 2, bodu navazujícímu na stávající bod p.....	10
7. K § 2, dalšímu bodu navazujícímu na stávající bod v).....	10
8. K § 4, odstavci předcházejícímu stávající odstavci (1).....	10
9. K § 4, odstavci následujícímu za stávajícím odstavcem (11).....	11
10. K § 5.....	11
11. K § 5.....	11
12. K § 7, odstavci (3).....	12
13. K § 8, odstavci (1), bodu c).....	12
14. K § 8, odstavci (2) a (3).....	12
15. K § 8, odstavci (4).....	14
16. K § 8 odst. 5.....	15
17. K § 10.....	15
18. K § 13, odstavci (1).....	16
19. K § 15, odstavci (3), bodu c).....	16
20. K § 16, odstavci (2), bodu navazujícímu na bod d).....	16
21. K § 16, odstavci (2), bodu navazujícímu na bod f).....	16
22. K § 20, odstavci (4).....	17
24. K § 24, odstavci (2).....	18
25. K § 25, odstavci následujícím za odstavcem (1).....	23
26. K § 25, odstavci (2).....	23
27. K § 27, odstavci (1).....	24
28. K § 27, odstavci (6).....	24
29. K § 31, odstavci (1) při neakceptaci první části připomínky č. 24.....	25
30. K § 31, odstavci (2).....	25
31. K § 31, odstavci následujícím za odstavcem (3).....	27
32. K § 31, odstavci (4).....	27
33. K § 31, odstavci (4).....	28
34. K § 32, odstavci (11).....	30
35. K § 32, odstavci následujícímu po odstavci (11).....	30
37. K § 33, odstavci (3).....	31
38. K § 33, odstavci (5).....	35
39. K § 34, odstavci (2).....	35
40. K § 36, odstavci (1).....	36
41. K § 36, odstavci (1).....	36
42. K § 36, odstavci (1).....	36
43. K § 36, odstavci (2).....	37
44. K § 36a, odstavci (2).....	37
45. K § 37, odstavci (6).....	37
46. K § 37, odstavci (7).....	37
47. K § 37, odstavci (8), bodu a).....	39
48. K § 37, odstavci (10).....	39
49. K § 40, odstavci (1).....	39
50. K § 46, odstavci (1), dalšímu bodu následujícímu za bodem m).....	39
51. K § 46, odstavci následujícímu za odstavcem (7).....	40
52. K § 46b.....	40

53. K § 47, odstavci (4).....	41
54. K § 47, odstavci (5), bodu a).....	41
55. K § 47, odstavci (5), bodu b).....	42
56. K § 56, odstavci následujícím za odstavcem (3).....	42
57. K § 59, dalšímu odstavci následujícím po odstavci (6).....	42

<p>Hnutí DUHA</p> <p>kontakt pro vypořádání: Jaromír Bláha tel. +420 731 463 929 jaromir.blaha@hnutiduh.cz</p>	<p>1. <u>K § 1</u></p> <p>Účelem tohoto zákona je stanovit předpoklady pro zachování lesa, péči o les a obnovu lesa jako národního národního přírodního bohatství, tvořícího nenahraditelnou složku životního prostředí, pro plnění všech jeho funkcí a pro podporu trvale udržitelného hospodaření v něm.</p> <p><u>Zdůvodnění:</u></p> <p>Slovo „národního“ je vhodné ponechat. Přestože čl. 7 Ústavy zmiňuje termín přírodní bohatství, v kontextu lesního zákona, je podstatné udržet v účelu zákona i evidenci o tom, že stanovuje předpoklady z hlediska národního bohatství, tj. bohatství, které je veřejné, spojené s územní celistvostí České republiky. („Národní bohatství je celková hodnota souboru ekonomických statků vlastněných členy dané ekonomiky v daném čase.“). Viz též programové prohlášení vlády: „Lesy jsou naše národní dědictví, ne továrny na dřevo ...“ Sousedství by tak znělo „národního přírodního bohatství“.</p> <p>Připomínka je <u>zásadní</u>.</p>
	<p>2. <u>K § 2, bodům b a doplněnému bodu c)</u></p> <p>b) funkcemi lesa přínosy ekosystémové služby užitky podmíněné existencí lesa, které se člení na produkční a mimoprodukční veřejně prospěšné,</p> <p>c) ekosystémovými službami lesa přínosy, které poskytují lesní ekosystémy, přičemž jejich míru ovlivňují způsoby hospodaření a jsou vymezeny dle SEEA Ecosystem Accounting (SEEA EA)</p> <p>(Technická poznámka: U následujících bodů se posune označení písmeny. Bude-li akceptována připomínka č. 52 k §46b, tak definici ekosystémových služeb vypustit.)</p> <p><u>Zdůvodnění:</u></p> <p>Je vhodnější zavést termín ekosystémové služby lesa samostatnou definicí. A stejně tak definovat i užitky produkční a mimoprodukční – lépe veřejně prospěšné. Užitky produkční spočívají ve funkci dřevoprodukční, produkci lesních plodů, zvěřina ad.</p> <p>Užitky veřejně prospěšné jsou uvedeny v §7, §8 a §19 tohoto zákona a naplňují se různou měrou ve všech lesích. Případně definovat podrobněji.</p> <p>Zároveň je zapotřebí definovat ekosystémové služby dle jejich vymezení Organizace spojených národů způsobem dle SEEA Ecosystem Accounting (SEEA EA). Tento způsob vymezení ekosystémových služeb zajišťuje srovnatelnost získaných dat v rámci mezinárodního společenství Organizace spojených národů a je integrován do ekosystémových účtů Evropské unie (https://ecosystem-accounts.jrc.ec.europa.eu/). Ekosystémové služby jsou takto koncipovány pro účely veřejných politik již ve více než 34 zemích (https://seea.un.org/ecosystem-accounting). Ekosystémové služby mohou být ekosystémy poskytovány v rozdílné míře, tj. v závislosti mj. na způsobu hospodaření a toto má být v jejich definici obsaženo.</p> <p>Připomínka je <u>zásadní a klíčová</u>.</p>

	<p>3. <u>K § 2, bodu j)</u></p> <p>j) zajištěním lesního porostu dosažení takového stavu lesního porostu, který po zalesnění nebo obnově lesa dále nevyžaduje intenzivní ochranu a počet živých životaschopných jedinců a jejich rozmístění po zalesněné ploše a druhová skladba lesních dřevin dává předpoklady pro vznik stanovištně vhodného lesního porostu,</p> <p><u>Zdůvodnění:</u></p> <p>Termín „životaschopných“ není dostatečně právně v rámci lesního zákona definován a pro zachování významu daného ustanovení není nezbytný. V praxi se bude těžko dokazovat která jedinec je životaschopný, a který již životaschopný není.</p> <p>Při přirozené obnově porostu není klíčové přežití konkrétních jedinců, které by naplnily požadavky zalesnění či obnovy porostu v rámci doby zalesnění porostu. V řadě stanovištních podmínek může docházet k věkové diferenciaci porostu i prostřednictvím toho, že některé z těchto jedinců nepřežívají, přičemž tím není ohroženo plnění funkce lesa, protože jimi uvolněné místo je postupně zaplňováno dalšími jedinci.</p> <p>Strategie obnovy lesa při plnění funkcí lesa je přitom kompetencí vlastníka pozemku a není věcí lesního zákona tuto strategii blíže specifikovat, a tím vlastníka omezovat v podobě nakládání se svým majetkem.</p> <p>Připomínka je <u>doporučující</u>.</p>
	<p>4. <u>K § 2, bodu navazujícímu na stávající bod j)</u></p> <p>k) holinou pozemek určený k plnění funkcí lesa, který není bezlesím, o výměře minimálně 0,05 hektaru, o šíři minimálně 15 metrů, měřeno od průmětu korun okrajových stromů, z něž byl odstraněn lesní porost převážně holou sečí.</p> <p>(Technická poznámka: U následujících bodů se posune označení písmeny.)</p> <p><u>Zdůvodnění:</u></p> <p>Doplnění chybějící definice. Holina není dosud legislativně definována, což vytváří výrazné provozní problémy v lesním hospodářství.</p> <p>Připomínka je <u>zásadní</u>.</p>
	<p>5. <u>K § 2, dalšímu bodu navazujícímu na stávající bod j)</u></p> <p>l) holá seč je způsob těžby, kdy jsou odstraněny všechny stromy na ploše těžebního zásahu, nepočítaje v to ponechání výstavků.</p> <p>(Technická poznámka: U následujících bodů se posune označení písmeny.)</p> <p><u>Zdůvodnění:</u></p> <p>Doplnění chybějící definice. Holá seč není dosud legislativně definována, což vytváří výrazné provozní problémy v lesním hospodářství.</p> <p>Připomínka je <u>zásadní</u>.</p>

	<p>6. <u>K § 2. bodu navazujícímu na stávající bod p</u></p> <p>q) meliorační a zpevňující dřeviny jsou dřeviny z původní dřevinné skladby příznivě působící na stanoviště a zároveň statickou odolnost lesního porostu</p> <p>(Technická poznámka: U následujících bodů není posun označení písmeny potřebný, neboť písmeno q je ve stávající verzi zákona vynecháno.)</p> <p><u>Zdůvodnění:</u></p> <p>Doplnění chybějící definice. Termín meliorační a zpevňující dřevina není dosud legislativně definován, což vede v praxi k nekonzistentnímu používání či přímo ohýbání toto termínu. Pro naplnění významu tohoto termínu je nezbytné, aby příslušná dřevina splňovala obě dvě charakteristiky – tj. meliorační i zpevňující funkce.</p> <p>Připomínka je <u>zásadní</u>.</p>
	<p>7. <u>K § 2. dalšímu bodu navazujícímu na stávající bod v)</u></p> <p>x) nízkým lesem se označuje hospodářský tvar lesa pro lesní porosty vzniklé výmladností.</p> <p>y) středním lesem se označuje hospodářský tvar lesa pro lesní porosty, u kterých spodní etáž vznikla převážně výmladností a jedna či více horních etáží vznikly převážně ze semen nebo sadebního materiálu lesních dřevin.</p> <p><u>Zdůvodnění:</u></p> <p>Doplnění chybějící definice. Dosud je definice ve vyhlášce č. 298/2018 Sb. bez zákonného zmocnění. Tato vyhláška pak v § 3, odstavci (2), bodu f) uvádí následující, což je navrženo přímo promítnout do znění zákona.</p> <p><i>„f) hospodářský tvar</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. vysoký, pro lesní porosty vzniklé ze semen nebo sadebního materiálu lesních dřevin, 2. nízký, pro lesní porosty vzniklé výmladností a 3. střední, pro lesní porosty, u kterých spodní etáž vznikla převážně výmladností a jedna či více horních etáží vznikly převážně ze semen nebo sadebního materiálu lesních dřevin.“ <p>Připomínka je <u>zásadní</u>.</p>
	<p>8. <u>K § 4. odstavci předcházejícímu stávající odstavec (1)</u></p> <p>(1) Nakládání s lesy v majetku státu sleduje především zajištění veřejně prospěšných funkcí lesů, zejména zadržování vody v krajině, ochranu půdy, stabilizaci klimatu, zvyšování biologické rozmanitosti, obrany státu a výchovy a vzdělávání.</p> <p>(Technická poznámka: Následující odstavce se přečísloují.)</p> <p><u>Zdůvodnění:</u></p> <p>Naplnění programového prohlášení vlády: <i>„Lesy jsou naše národní dědictví, ne továrny na dřevo Budoucí zisky ze státních lesů nepůjdou do státního rozpočtu, namísto toho budou přispívat k obnově lesních ekosystémů a ochraně vody. Nastavíme systém pozitivní a hospodárné motivace vlastníků pro potřebnou přeměnu lesů – změnu druhové skladby a struktury, přirozenou obnovu, adaptaci na klimatickou změnu a zvyšování biodiverzity....., ve státních lesích zásadně upřednostníme v rámci jejich hospodaření mimoprodukční funkce lesa.“</i></p> <p>Připomínka je <u>zásadní a klíčová</u>.</p>

	<p>9. <u>K § 4. odstavci následujícímu za stávajícím odstavcem (11)</u></p> <p>(12) Na základě písemné žádosti obce převede pověřená právnická osoba bezúplatně právo hospodaření k pozemku určenému k plnění funkcí lesa bez práva s nakládáním obci, která hospodaří v lesích na sousedních pozemcích a pozemky státu splňují definici odloučených lesních pozemků.</p> <p><u>Zdůvodnění:</u></p> <p>Důvodem je obtížné či nemožné získání práva hospodaření k pozemkům ve vlastnictví státu, které sousedí s obecními, nemají zřetelnou hranici v terénu, a tudíž na nich nikdo nehospodaří. LČR v těchto situacích nejedná s ohledem na zájmy obcí a veřejný majetek spravuje bez ohledu na obce. Možnost převodu práva hospodaření na obce (či jinak definované veřejné vlastníky), kteří hospodaří je dnes nemožná a novela zákona tento stav konzervuje. Kalamita dostatečně ukázala, že tento přístup může způsobit i závažné poškození sousedních majetků.</p> <p>Připomínka je <u>doporučující</u>.</p>
	<p>10. <u>K § 5</u></p> <p>§ 5</p> <p>Zákaz pachtu státního lesa</p> <p>Pacht státního lesa za účelem hospodaření v lese je zakázán, s výjimkou pachtu pro potřeby výuky středních lesnických škol a provozování lesních školek.</p> <p><u>Zdůvodnění:</u></p> <p>Možnosti pachtu je vhodné neomezovat výhradně na střední školy. I když lesnické fakulty České zemědělské univerzity a Mendelovy univerzity mají vlastní školní lesní podniky, nastávají situace, kdy je vhodnější pro výuku sjednat pacht specifického porostu ve správě s. p. Lesy ČR.</p> <p>Připomínka je <u>doporučující</u>.</p>
	<p>11. <u>K § 5</u></p> <p>§ 5</p> <p>Zákaz pachtu státního lesa</p> <p>Pacht státního lesa za účelem hospodaření v lese je zakázán, s výjimkou pachtu pro potřeby výuky středních lesnických škol a provozování lesních školek.</p> <p><u>Zdůvodnění:</u></p> <p>Explicitní uvedení lesních školek zakládá riziko zneužití této úpravy ve prospěch soukromých subjektů. Podpora provozu komerčních lesních školek je v přímém rozporu s potřebou podpory přírodní obnovy lesů resp. s využitím přípravných dřevin.</p> <p>Připomínka je <u>zásadní</u>.</p>

12. K § 7, odstavci (3)

~~(3) Do kategorie lesů ochranných se lesy zařazují na dobu určitou, zpravidla na deset let.~~

Zdůvodnění:

Lesy ochranné jsou nejčastěji lesy v prudkých svazích, na sutích, vysokohorské lesy atd. – tedy lesy, jejichž funkce ochranná vyplývá z jejich geografické polohy a není smysluplné a žádoucí jejich určení jako lesů ochranných každých 10 let přehodnocovat. Naopak to může být potenciálně rizikové. Tato nově zaváděná byrokratická zátěž pro velké množství vlastníků i státních organizací je neopodstatněná, přinesla by zvýšené související rozpočtové nároky a nevedla k racionalizaci správy lesů. Lepší je dnešní stav, kdy může OSSL rozhodnout (odst. 2), že se konkrétní lesy z kategorie lesů ochranných vyřadí, když by on nebo vlastník naznal, že jsou do ochranných lesů zařazených neoprávněně.

Připomínka je zásadní.

13. K § 8, odstavci (1), bodu c)

c) na území národních parků, prvních a druhých zón chráněných krajinných oblastí, národních přírodních rezervací, národních přírodních památek, přírodních rezervací a přírodních památek, nebo

K § 8, odstavci (2), bodu a)

a) v prvních a druhých třetích zónách chráněných krajinných oblastí a lesy v evropsky významných lokalitách, ptačích oblastech a smluvně chráněných územích,

Zdůvodnění:

Lesy v prvních a druhých zónách CHKO by měly být vždy (ze zákona) lesy zvláštního určení, odpovídá to cílům ochrany těchto zón. Bez toho by pravděpodobně nebylo možné naplnit cíle územní ochrany stanovené Strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030.

Ve třetích zónách CHKO by též mělo být možné po dohodě s vlastníkem klasifikovat lesy jako lesy zvláštního určení.

Úprava reaguje rovněž na požadavky související s nezbytností zvýšit sekvestrační roli českých lesů v rámci snižování uhlíkové bilance České republiky do roku 2050. K dosažení mitigačních závazků České republiky přispěje právě i převod lesů do kategorie lesů zvláštního určení, které je spjaté s preferencí hospodářských metod vedoucích ke zvýšené sekvestrační funkci lesního prostředí.

Připomínka je zásadní a klíčová.

14. K § 8, odstavci (2) a (3)

~~(2) Do kategorie lesů zvláštního určení lze dále zařadit lesy, u kterých které nejsou lesy ochrannými, vykazují převažující mimoprodukční funkce, vlastník lesa ve prospěch těchto funkcí hospodaří a veřejný zájem na zlepšení a ochraně životního prostředí nebo jiný oprávněný zájem na plnění mimoprodukčních funkcí lesa je u nich nadřazen funkcím produkčním. Jde o lesy~~

~~a) v prvních zónách chráněných krajinných oblastí a lesy v přírodních rezervacích, národních přírodních památkách a přírodních památkách⁵¹;~~

~~a) v prvních a druhých zónách chráněných krajinných oblastí a lesy v evropsky významných lokalitách, ptačích oblastech a smluvně chráněných územích;~~

~~b) lázeňské;~~

~~c) příměstské a další lesy se zvýšenou rekreační funkcí;~~

~~d) sloužící lesnickému výzkumu a lesnické výuce;~~

~~e) se zvýšenou funkcí půdoochrannou, vodoochrannou, klimatickou nebo krajinnotvornou;~~

- ~~f) potřebné pro zachování biologické různorodosti;
g) v uznaných oborách a v samostatných bažantnicích⁶⁾;
h) v nichž jiný důležitý veřejný zájem vyžaduje odlišný způsob hospodaření.~~

~~(2) Do kategorie lesů zvláštního určení se na návrh vlastníka rozhodnutím orgánu státní správy lesa dále zařadí lesy, u kterých zájem vlastníka nebo veřejný zájem na zlepšení a ochraně životního prostředí nebo jiný oprávněný zájem na plnění mimoprodukčních funkcí lesa má být nadřazen funkcím produkčním. O zařazení takových lesů do kategorie lesů zvláštního určení může rozhodnout orgán státní správy lesa i z vlastního podnětu nebo z podnětu orgánu ochrany přírody[c1] . Jde například o lesy~~

- ~~a) ve třetích zónách chráněných krajinných oblastí a lesy v evropsky významných lokalitách, ptačích oblastech a smluvně chráněných územích,
b) lázeňské,
c) příměstské a další lesy se zvýšenou rekreační funkcí,
d) sloužící lesnickému výzkumu a lesnické výuce,
e) se zvýšenou funkcí půdoochrannou, vodoochrannou, klimatickou nebo krajinnotvornou,____
f) potřebné pro zachování biologické různorodosti.
g) v uznaných oborách a v samostatných bažantnicích⁶⁾.~~

~~(3) _____ O zařazení lesů do kategorie lesů zvláštního určení podle odstavce 2 a o vyřazení z této kategorie rozhoduje orgán státní správy lesů na návrh vlastníka lesa nebo z vlastního podnětu.~~

~~(3) O vyřazení lesů z kategorie lesů zvláštního určení podle odstavce 2 rozhoduje orgán státní správy lesů na návrh vlastníka lesa nebo z vlastního podnětu nebo z podnětu orgánu ochrany přírody.~~

V §48 odst. 1 písm. a):

a) o pochybnostech, zda jde o pozemky určené k plnění funkcí lesa (§ 3 odst. 3, **§ 8 odst. 2 a § 8 odst. 3**),

Zdůvodnění:

Návrh posiluje pozici vlastníka lesa při zařazení lesů do kategorie zvláštního určení. Vzhledem k tomu, že lesy zvláštního určení mají často posilovat ekologické funkce krajiny, přiznává právu učinit takový podnět také orgánu ochrany přírody.

Nebude-li výše uvedená připomínka akceptována, pak navrhuje následující úpravu:

K § 8. odstavci (2)

(2) Do kategorie lesů zvláštního určení lze dále zařadit lesy, ~~u kterých~~ **které nejsou lesy ochrannými, vykazují převažující mimoprodukční funkce, vlastník lesa ve prospěch těchto mimoprodukčních funkcí hospodaří a** veřejný zájem na zlepšení a ochraně životního prostředí nebo jiný oprávněný zájem na plnění mimoprodukčních funkcí lesa je **u nich** nadřazen funkcím produkčním. Jde o lesy

Zdůvodnění:

Úprava nevhodné formulace. Všechny lesy vykazují mimoprodukční funkce, tedy je nelze hodnotit na základě jejich převažování. V případě akceptace připomínky č.2 - nahradit slovo mimoprodukční slovem veřejné.

Připomínka je zásadní.

K § 8. odstavci (2)

(2) Do kategorie lesů zvláštního určení lze dále zařadit lesy, ~~u kterých které nejsou lesy ochrannými, vykazují převažující mimoprodukční funkce, vlastník lesa ve prospěch těchto funkcí hospodaří a zájem vlastníka nebo~~ veřejný zájem na zlepšení a ochraně životního prostředí nebo jiný oprávněný zájem na plnění mimoprodukčních funkcí lesa je u nich nadřazen funkcím produkčním. Jde o lesy

Zdůvodnění:

Platná judikatura dokládá, že pro naplňování cílů lesů zvláštního určení je významný záměr vlastníka, nikoliv stávající stav porostu či jemu odpovídající míra aktuálního hospodářského využití. Pro zařazení mezi lesy zvláštního určení je tedy klíčové právě rozhodnutí vlastníka či státu preferovat funkce mimoprodukční.

Posílení pozice vlastníka, bude-li chtít preferovat mimoprodukční funkce. Lépe vyjádřeno než v předchozím návrhu.

K §8 odst. 3

(3) O zařazení lesů do kategorie lesů zvláštního určení podle odstavce 2 a o vyřazení z této kategorie rozhoduje orgán státní správy lesů na návrh vlastníka lesa nebo z vlastního podnětu **nebo z podnětu orgánu ochrany přírody.**

Zdůvodnění:

Vzhledem k tomu, že lesy zvláštního určení mají často posilovat ekologické funkce krajiny, přiznává právu učinit takový podnět také orgánu ochrany přírody.

Připomínka je zásadní a klíčová.

15. K § 8, odstavci (4)

~~(4) Do kategorie lesů zvláštního určení se lesy zařazují na dobu určitou, obvykle na 10 let:~~

Zdůvodnění:

Doba určení lesů jako lesů zvláštního určení není dána dobou platnosti Lesního hospodářského plánu, ale jejich určením jako lesů určených např. k ochraně přírody, k výzkumu a podobně. Není smysluplné a žádoucí jejich určení jako lesů ochranných každých 10 let přehodnocovat. Naopak to může být potenciálně rizikové. Převážně to odporuje stavu a cílům těchto lesů – znejistění zajištění např. dlouhodobé ochrany biodiverzity, výzkumu, investic do posílení rekreační funkce atd. Tato nově zaváděná byrokratická zátěž pro velké množství vlastníků i státních organizací je neopodstatněná, přinesla by zvýšené související rozpočtové nároky a nevedla k racionalizaci správy lesů. Navíc do kategorie lesů zvláštního určení se zařazují i lesy menších vlastníků, kteří nehospodaří dle Lesního hospodářského plánu. Lepší je dnešní stav, kdy může OSSL rozhodnout (odst. 3), že se konkrétní lesy z kategorie lesů ochranných vyřadí, když by on nebo vlastník naznal, že jsou do ochranných lesů zařazených neoprávněně.

Připomínka je zásadní a klíčová.

16. K § 8 odst. 5

~~(5) Žádost o zařazení lesů do kategorie lesů zvláštního určení kromě náležitostí žádosti podle správního řádu obsahuje podrobné zdůvodnění požadavku a vymezení kategorizovaného území včetně jeho grafického znázornění.~~

Nebude-li výše uvedená připomínka akceptována, pak navrhuje následující úpravu:

(5) Žádost o zařazení lesů do kategorie lesů zvláštního určení kromě náležitostí žádosti podle správního řádu obsahuje **podrobné zdůvodnění požadavku a vymezení kategorizovaného území včetně jeho grafického znázornění.**

Zdůvodnění:

Není důvodné navyšovat byrokratickou zátěž vlastníků i úředníků státní správy. Dosavadní praxe je postačující. Zdůvodnění je standardní součástí návrhu na zařazení lesů do kategorie zvláštního určení. Není zřejmé co znamená „*podrobné zdůvodnění požadavku*“ - bez dalšího upřesnění může být taková formulace zámkou pro neúměrnou zátěž (popř. až šikanózní jednání) vlastníků ze strany jednotlivých úředníků státní správy lesa, kteří se nacházejí např. v dosud neřešeném konfliktu zájmů.

Připomínka je zásadní.

17. K § 10

~~§ 10~~

~~Registr kategorizace lesů~~

~~(1) Ústav pro hospodářskou úpravu lesů (dále jen „Ústav“) vede registr kategorizace lesů, který je informačním systémem veřejné správy a je veřejně přístupný způsobem umožňujícím dálkový přístup. Registr kategorizace lesů obsahuje~~

- ~~a) označení orgánu státní správy lesů, který o kategorizaci lesa rozhodl;~~
- ~~b) stejnopis rozhodnutí orgánu státní správy lesů o kategorizaci lesa s uvedením jeho data vydání a čísla jednacího;~~
- ~~c) dobu platnosti kategorizace lesa;~~
- ~~d) druh kategorie lesa podle § 7 a 8;~~
- ~~e) plochu kategorizovaného porostu;~~
- ~~f) označení kategorizovaného porostu;~~
- ~~g) označení parcely, na které se kategorizovaný porost nachází;~~
- ~~h) mapové zobrazení kategorizovaného porostu.~~

~~(2) Orgán státní správy lesů je povinen ve lhůtě 30 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o kategorizaci lesa zaslat v elektronické formě stejnopis tohoto rozhodnutí Ústavu a do katastru nemovitostí. Stejnopis rozhodnutí o kategorizaci lesa je v registru kategorizace lesů veřejně přístupný v anonymizované podobě, ve které nejsou uvedeny osobní údaje fyzických osob. Orgány státní správy lesů, orgány ochrany přírody a krajiny, Policie České republiky, správce daně a Ústav mají v registru kategorizace lesů přístup ke stejnopisům rozhodnutí o kategorizaci lesa s uvedenými osobními údaji fyzických osob.~~

~~(3) Ministerstvo stanoví vyhláškou technické parametry zasilání stejnopisů rozhodnutí o kategorizaci lesů Ústavu včetně postupu při jejich zasilání a technické parametry vedení registru kategorizace lesů včetně technických parametrů uveřejňovaných údajů.~~

Zdůvodnění:

Registr vytváří ve vazbě na par. 7 ods. 3 a 4 a par. 8 ods. 4 výrazný nárůst zbytečné byrokratické zátěže.

Připomínka je zásadní.

	<p>18. <u>K § 13. odstavci (1)</u></p> <p>(1) Veškeré pozemky určené k plnění funkcí lesa musí být účelně obhospodařovány podle tohoto zákona. Jejich využití k jiným účelům je zakázáno. O výjimce z tohoto zákazu může rozhodnout orgán státní správy lesů na základě žádosti vlastníka lesního pozemku nebo ve veřejném zájmu, pokud jiný veřejný zájem uvedený v prováděcím předpisu převažuje nad zájmem plnění funkcí lesa. Ministerstvo zemědělství vydá prováděcí předpis, který stanoví výčet veřejných zájmů, které mohou převážít nad zájmem plnění funkcí lesa.</p> <p><u>Zdůvodnění:</u></p> <p>Je potřeba předně blíže definovat veřejný zájem pro účely tohoto ustanovení. Za veřejný zájem jsou vydávány různé záměry s dosud nesrovnávanou mírou veřejného přínosu, v našem právním řádu definice veřejného zájmu chybí. Bylo by vhodné specifikovat např. výčetem v prováděcím předpisu.</p> <p>Připomínka je <u>zásadní</u>.</p>
	<p>19. <u>K § 15. odstavci (3), bodu c)</u></p> <p>e) stavby za účelem zadržování vody v krajině o maximální zatopené ploše 1000 m².</p> <p><u>Zdůvodnění:</u></p> <p>Může být potenciálně problematické a rizikové, proto je nezbytné nejprve v těchto případech zajistit odnětí pozemků plnění funkcí lesa. Při odnětí je přitom zapotřebí vyhodnotit environmentální souvislosti dané stavby.</p> <p>Připomínka je <u>zásadní</u>.</p>
	<p>20. <u>K § 16. odstavci (2), bodu navazujícímu na bod d)</u></p> <p>e) výši náhrady vlastníkovu pozemku, pokud není totožný s žadatelem.</p> <p><u>Zdůvodnění:</u></p> <p>Náhrada není dosud v lesním zákoně v této věci řešena.</p> <p>Připomínka je <u>doporučující</u>.</p>
	<p>21. <u>K § 16. odstavci (2), bodu navazujícímu na bod f)</u></p> <p>g) odůvodnění popisující převahu veřejného zájmu, v jehož prospěch se rozhodnutí o odnětí nebo omezení vydává</p> <p><u>Zdůvodnění:</u></p> <p>Doplnění bodu povede k zajištění nezbytné argumentační evidence v rozhodnutí a zajištění přezkoumatelnosti rozhodnutí na základě faktických zjištění. Tato povinnost je již zakotvena ve správním řádu, považujeme ale za vhodné ji takto zdůraznit i v zákoně o lesích. Tato úprava tak usnadní další postup v případě, že by o povaze veřejného zájmu a jeho míře byly vzneseny pochybnosti.</p> <p>Připomínka je <u>doporučující</u>.</p>

22. K § 20, odstavci (4)

(4) Vlastník lesa může povolit výjimku ze zákazů uvedených v odstavci 1 písm. a) až k) **a o). Výjimka musí být udělena písemně.** Pokud by touto výjimkou byla porušena práva jiných vlastníků lesů, rozhodne na návrh vlastníka lesa orgán státní správy lesů.

Zdůvodnění:

Ustanovení by zavádělo byrokratizaci neúměrnou potřebě. Běžná dohoda např. chalupářů, skautských táborů a dalších s vlastníkem lesa na možnosti odběru soušek apod. se dostane do absurdních rozměrů. Zákon přitom má stanovovat povinnosti přiměřeně, tj. se zohledněním právního povědomí veřejnosti, míry kontroly dodržování zákona a jeho vymahatelnosti. Lze očekávat, že navržené ustanovení přitom bude běžně porušováno a zároveň bude ze strany zákonodárce ve většině případů jeho porušení nekontrolovatelné a tedy v praxi nevymahatelné. Obecně nedodržované a zároveň nevymahatelné ustanovení přitom zhoršuje celkový respekt veřejnosti k právu.

Připomínka je zásadní.

23. K § 23a

§ 23a

Typologický systém lesů

~~(1) Typologický systém lesů (dále jen „typologický systém“) slouží pro klasifikaci a vyhodnocování základních ekologických podmínek lesů, na jejichž základě vymezuje v lesích části s podobnými růstovými a produkčními podmínkami a vytváří podklady pro vhodné lesnické hospodaření. Základní lesnickou typologickou jednotkou je lesní typ, který je souborem přirozených a změněných lesních ekosystémů vývojově k sobě patřících. Lesní typ je charakterizován kombinací rostlinných společenstev, půdními vlastnostmi, polohou a potenciální bonitou dřevin.~~

~~(2) Typologický systém se skládá z následujících lesnických typologických jednotek:~~

~~a) lesní vegetační stupeň;~~

~~b) ekologická řada;~~

~~c) edafická kategorie;~~

~~d) soubor lesních typů a~~

~~e) lesní typ.~~

~~(3) Do typologického systému se zařazují lesní pozemky na základě jejich terénních, půdních a vegetačních vlastností, případně další pozemky, které je účelné klasifikovat.~~

~~(4) Zařazování pozemků do typologického systému provádí Ústav. O zařazení pozemků do typologického systému rozhoduje Ústav.~~

~~(5) Vlastník lesa může Ústav požádat o zařazení nebo ověření správnosti zařazení pozemků v jeho vlastnictví do typologického systému. Ústav zařazení nebo ověření zařazení bez zbytečného odkladu posoudí a zařazení nebo jeho změnu provede; případně sdělí žadateli důvody pro odmítnutí zařazení nebo jeho změny.~~

~~(6) Ústav vede registr lesnické typologie, který je informačním systémem veřejné správy a je veřejně přístupný způsobem umožňujícím dálkový přístup. Registr lesnické typologie obsahuje údaje o pozemcích a jejich zařazení do typologického systému v tomto rozsahu:~~

~~a) označení lesnické typologické jednotky;~~

~~b) datum zařazení pozemku do typologického systému, nebo datum poslední aktualizace zařazení pozemku do typologického systému;~~

~~e) — jednoznačnou identifikaci pozemku zařazeného do typologického systému a jeho grafické znázornění v rámci parcel katastru nemovitostí,~~

~~d) — plochu pozemku zařazeného do typologického systému,~~

~~e) — mapu s grafickým vyznačením hranic a plochy lesnické typologické jednotky.~~

~~(7) — Popis typologického systému a lesnických typologických jednotek, postup zařazování pozemků do typologického systému a způsob vedení, zápis a poskytování údajů evidovaných v registru lesnické typologie stanoví ministerstvo vyhláškou.~~

Zdůvodnění:

Toto ustanovení povyšuje lesnický typologický systém do role jediného správného systému pro klasifikaci podmínek prostředí. Přitom není jediným. Existují např. systémy fytoecologický nebo biogeocenologický systém. Každý má své nedostatky. Vědci využívají tyto systémy podle potřeb konkrétního výzkumu, který pak také slouží jako podklad pro možnosti nastavení vhodného lesnického hospodaření. Současný stav typologického systému je zatíženými chybami, které Ústav odmítá odstranit.

Prostřednictvím typologie jsou vlastníkovi ukládány povinnosti, druh a počet sazenic při obnově, obmýti a obnovní doba dle hospodářského souboru na daném stanovišti, dle typologie je stanovena cena pozemku. Aby tento postup byl v souladu s Ústavou České republiky, měl by probíhat výhradně ve správním řízení, čili Ústav musí vést řízení a rozhodnout, aby se dotčený vlastník mohl vůči rozhodnutí odvolat.

Připomínka je zásadní.

24. K § 24, odstavci (2)

~~(2) Plány obsahují ustanovení závazná a doporučující. Závazným ustanovením plánu pro všechny vlastníky lesa je maximální celková výše těžeb. Pro státní lesy je závazným ustanovením též minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin při obnově lesního porostu a minimální plošný rozsah výchovných zásahů v lesních porostech do 40 let věku. Organizační složky státu a právnické osoby, kterým je svěřeno nakládání se státními lesy, mají právo na částečnou úhradu zvýšených nákladů na výsadbu minimálního podílu melioračních a zpevňujících dřevin vůči státu. Podmínky poskytování částečné úhrady zvýšených nákladů na výsadbu melioračních a zpevňujících dřevin stanoví ministerstvo vyhláškou.~~

(2) Plány obsahují ustanovení závazná a doporučující. Závaznými ustanoveními plánu jsou maximální celková výše těžeb a maximální podíl ekologicky a klimaticky rizikových dřevin při obnově porostu. Vlastník lesa má právo na částečnou úhradu zvýšených nákladů na výsadbu domácích druhů ekologicky a klimaticky vhodných vůči státu. Pravidla podpory výsadby těchto dřevin upraví ministerstvo právním předpisem. Pro státní lesy a lesy ve vlastnictví obcí je závazným ustanovením též minimální plošný rozsah výchovných zásahů v porostech do 40 let věku.

K §25 odst. (2):

~~(2) Zpracování lesních hospodářských osnov provádí Ústav.~~

Pro vlastníka lesa o výměře větší než 3 ha, který má zájem využít osnovu pro hospodaření v lese a protokolem o převzetí ji převezme, se stává závaznou celková výše těžeb, která je nepřekročitelná, a maximální podíl ekologicky a klimaticky rizikových dřevin při obnově porostu. Pro vlastníka lesa o výměře do 3 ha, který má zájem využít osnovu pro hospodaření v lese a protokolem o převzetí ji převezme, se stává závaznou celková výše těžeb, která je nepřekročitelná. Ustanovení § 24 odst. 2 se užije obdobně.

K §31 odst. 1:

(1) Vlastník lesa je povinen obnovovat lesní porosty ~~stanovištně~~ ekologicky a klimaticky vhodnými dřevinami a vychovávat je včas a soustavně tak, aby se zlepšoval jejich

stav, zvyšovala jejich odolnost a zlepšovalo plnění funkcí lesa. Ve vhodných podmínkách je žádoucí využívat přirozené obnovy; ~~přirozené obnovy nelze použít v porostech geneticky nevhodných a obnovních postupů, které trvale zachovávají vegetační půdní kryt.~~
Přirozené obnovy nelze využít u lesních porostů lesních dřevin fenotypové třídy D.

Zdůvodnění:

Jednou z hlavních příčin současné krize lesů je nevhodná druhová skladba, tedy výsadba zejména smrků a borovic do prostředí, kde by v přírodě jinak nerostly, nebo nevhodné způsoby jejich pěstování, spolu s holosečným způsobem hospodaření. Abychom obdobné situaci v budoucnu zabránili, je potřeba pěstovat lesy druhově i věkově pestré. Pestrá škála stromů je schopna mnohem účinněji čelit ohrožujícím faktorům, kterým bude v budoucnu les čelit.

Nynější znění lesního zákona požaduje při obnově lesa vysazovat takzvané meliorační a zpevňující dřeviny (MZD), což jsou především listnáče a jedle. Jejich podíl ale stanovila vyhláška č. 83/1996 Sb. v roce 1996 na velmi nízké úrovni - většinou mezi 5 až 30 procenty. Tím umožnila ve většině našich lesů nadále vysazovat převážně smrky, a to i na zcela nevhodných stanovištích. Vzhledem k postupujícím klimatickým změnám je zapotřebí řešit tento problém zásadní změnou. Ministerstvo sice na konci roku 2018 vydalo vyhlášku novou, ale podíl MZD v oblastech, kde je nejvíce ohrožených smrkových porostů, zvýšilo průměrně o pouhých 10%, takže je tam nadále možné vysazovat 50-70% smrku.

Současný stav, kdy změna teplot s výhledem do r. 2040 a změna rozložení srážek znamená velmi přibližně posun vegetačních stupňů o 2-3 vegetační stupně níže a kdy značná část lesních půd je degradovaná tak, že se živná řada posunula na úroveň řady kyselé, je pro běžnou praxi značně matoucí a je jednou z příčin chyb v druhové skladbě obnovovaných porostů podle současné vyhlášky a zavedeného typologického systému. Zároveň panuje absolutní nejistota o vhodné druhové skladbě za cca 50 let.

Ministerstvo zemědělství ale nyní navrhuje závazek minimálního podílu melioračních a zpevňujících dřevin pro soukromé vlastníky a obce vypustit, což je zcela neakceptovatelné. Nabízíme ale řešení, které bude v duchu liberalizace zákona a zároveň zachová pojistku, že chyba pěstování lesů s převahou ekologicky nevhodných dřevin na daném stanovišti se nebude opakovat.

Navržená úprava tedy zpřesňuje obecnou povinnost vlastníka obnovovat les dřevinami ekologicky a klimaticky vhodnými. Tento termín uvolňuje a rozšiřuje možnosti vlastníka zvolit odpovídající dřeviny, přitom je přesnější a lépe vyjadřuje, co se od pěstování lesa očekává, a to i s ohledem na probíhající změny klimatu.

Jak výše uvedeno, dopady změn klimatu je těžké predikovat, a proto navržené změny dávají větší prostor erudici lesníků, aby vhodně se znalostmi místního prostředí volili dřevinnou skladbu při obnově lesů s ohledem na podmínky daného stanoviště. Aby se však předešlo možným pochybením, mělo by být zároveň zavedeno nové závazné ustanovení LHP a LHO v podobě maximálně přípustného podílu rizikových dřevin, které bude nahrazovat povinné podíly melioračních a zpevňujících dřevin. Způsob určení závazných ustanovení LHP a LHO bude stejně jako v současné době určovat prováděcí právní předpis. Tím zůstane zachována možnost státu lesní hospodaření usměrňovat, aby se současný stav lesů dále nezhoršoval. Vlastníkům, ale dá větší volnost - budou omezeni pouze v pěstování příliš vysokých podílů rizikových dřevin.

Namísto podpory melioračních a zpevňujících dřevin úprava zavádí podporu výsadby domácích druhů ekologicky a klimaticky vhodných dřevin. Z důvodu zachování právní jistoty a nezatěžování vlastníků lesa náklady vyvolané změnou právní úpravy se počítá v dalších bodech pozměňovacího návrhu s odpovídajícími přechodnými ustanoveními, které mj. zachovávají v platnosti současné LHP. Zároveň je potřeba poskytnout přiměřenou legisvakanci lhůtu, aby mohly být na zavedení nového režimu připraveny prováděcí právní předpisy.

Nebude-li výše uvedená připomínka akceptována, pak navrhujeme následující úpravy:

K §24 odst (2):

(2) Plány obsahují ustanovení závazná a doporučující. Závazným ustanovením plánu pro všechny vlastníky lesa je maximální celková výše těžeb a minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin při obnově lesního porostu. Pro státní lesy je závazným ustanovením též minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin při obnově lesního porostu a minimální plošný rozsah výchovných zásahů v lesních porostech do 40 let věku. Organizační složky státu a právnické osoby, kterým je svěřeno nakládání se státními lesy, mají právo na částečnou úhradu zvýšených nákladů na výsadbu minimálního podílu melioračních a zpevňujících dřevin vůči státu. Podmínky poskytování částečné úhrady zvýšených nákladů na výsadbu melioračních a zpevňujících dřevin stanoví ministerstvo vyhláškou.

Zdůvodnění:

Z původního návrhu Ministerstva zemědělství by plynulo, že lesnímu hospodářskému plánování, a tím vlastně celému hospodaření v lesích, jde o produkci dříví. Tedy, že LHP se zpracovává jen pro těžbu.

Vypuštění minimálního podílu MZD pro nestátní vlastníky a obce je naprosto neakceptovatelné. Druhovú skladbu lesů je jedním ze základních ekologických limitů udržitelného hospodaření. Zavedení minimálního podílu MZD jako závazného ukazatele LHP je jedním z pokrokových opatření lesního zákona z roku 1995. Ministerstvo zemědělství jej až do roku 2018 oslabilo stanovením nízkých podílů MZD ve vyhlášce. Vypuštění minimálního podílu MZD jako závazného ukazatele LHP by v době snahy o adaptaci lesů na změnu klimatu neuvěřitelným krokem zpět. Kompromisem by ale mohlo být nahrazení minimálního podílu MZD ukazatelem maximálního podílu stanovištně rizikových dřevin jako závazného ukazatele LHP. To by splnilo cíl dát větší volnost vlastníkům. Omezení by byli pouze v používání dřevin, které představují rizika pro adaptaci lesů na změnu klimatu či biodiverzitu.

Podrobněji:

Jednou z hlavních příčin současného nepříznivého stavu lesů je nevhodná druhová skladba, tedy výsadba zejména smrků a borovic do prostředí, kde by v přírodě jinak nerostly, nebo nevhodné způsoby jejich pěstování, spolu s holosečným způsobem hospodaření. Abychom v budoucnu zabránili neřízenému rozpadu porostů, je potřeba pěstovat lesy druhově i věkově pestré. Pestrá škála stromů je schopna mnohem účinněji čelit ohrožujícím faktorům.

V rámci novelizace lesního zákona přesto Ministerstvo zemědělství navrhuje v § 24 (Lesní hospodářské plány) odstavci 2 zrušit formulaci, kromě maximální celkové výše těžeb je „závazným ustanovením plánu pro všechny vlastníky lesa (...) minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin při obnově lesního porostu.“

Minimální podíl zpevňujících a melioračních dřevin je v současnosti stanoven v příloze č. 2 vyhlášky lesního zákona č. 298/2018 Sb.

Zrušení minimálního podílu melioračních a zpevňujících dřevin pro nestátní lesy je neakceptovatelné, protože růst pestrosti druhové skladby lesů je jedním ze základních ekologických limitů udržitelného hospodaření. Zavedení minimálního podílu melioračních a zpevňujících dřevin jako závazného ukazatele lesních hospodářských plánů je tak jedním z pokrokových opatření lesního zákona z roku 1995. Vypuštění minimálního podílu melioračních a zpevňujících dřevin jako závazného ukazatele lesních hospodářských plánů by v době snahy o adaptaci lesů na změnu klimatu nepřijatelným krokem zpět.

Win-win řešením by mohlo být nahrazení minimálního podílu melioračních a zpevňujících dřevin ukazatelem maximálního podílu stanovištně rizikových dřevin jako závazného

ukazatele lesních hospodářských plánů. To by splnilo cíl dát větší volnost vlastníkům. Omezení by byli pouze v používání dřevin, které představují rizika pro adaptaci lesů na změnu klimatu či biodiverzitu.

Jako odůvodnění tohoto návrhu na zrušení dané povinnosti přitom Ministerstvo zemědělství uvádí následující odůvodnění, které rozdělujeme do tří částí, na něž postupně reagujeme:

(1/3) „Novela redukuje povinnosti kladené na vlastníky lesů hospodařící podle lesního hospodářského plánu na nezbytné minimum, zajišťující spolu s ostatními ustanoveními zákona trvalé plnění všech funkcí lesa (ekosystémových služeb). Ve vazbě na Programové prohlášení vlády změna lesního zákona umožní nastavení systému pozitivní motivace vlastníků lesů ve vztahu k hospodaření, a dále pro adaptaci lesů na změnu klimatu a zvyšování biodiverzity. Jediným tzv. závazným ustanovením pro všechny vlastníky lesů tak nadále zůstává tzv. „maximální celková výše těžeb“, omezující množství těžitelného dřeva v období platnosti plánu.“

Platné Programové prohlášení vlády uvádí v dané věci čtyři relevantní body . Z žádného z nich přitom nevyplývá, že by měly být „redukováné povinnosti kladené na vlastníky lesů“. Přitom nelze kategoricky souhlasit s tvrzením, „že zajišťující spolu s ostatními ustanoveními zákona trvalé plnění všech funkcí lesa“, a to i pokud se v zákoně zruší existující povinnosti. Naopak případný efekt navrhovaných motivačních nástrojů je selektivní a v principu zasahuje pouze lesní pozemky, jejichž majitelé se k realizaci dobrovolných nástrojů zaváží. Existující regulační opatření přitom platí pro všechny lesní pozemky zařazené lesním hospodářským plánem, a tak není možné jej rušit.

Zachování minimálního požadavku na pestrost budoucích lesů nebo ještě lépe zavedení požadavku na stanovení maxima použití rizikových dřevin patří k nezbytnému minimu povinností zajišťující trvalé plnění funkcí lesů.

(2/3) „Novela zachovává historicky daný rozdíl v přístupu k tzv. státnímu a nestátnímu vlastnictví lesů, což je plně v souladu se současnými přístupy a nároky kladenými společností na správu soukromých a státních lesů, coby veřejného statku. Novela pro tzv. „lesy státní“ stanovuje další 2 závazná ustanovení „minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin při obnově lesního porostu a minimální plošný rozsah výchovných zásahů v lesních porostech do 40 let věku“. Jelikož ustanovení ukládající minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin při obnově lesního porostu bezpochyby má omezující dopad do hospodaření, náleží povinným subjektům alespoň částečná náhrada zvýšených nákladů s tím spojených.“

Obnova porostů prostřednictvím skladby dřevin, která zahrnuje meliorační a zpevňující dřeviny, zřetelně nevytváří nárok povinných subjektů alespoň k částečné náhradě zvýšených nákladů s tím spojených. Tato opatření jsou kriticky nezbytná pro zastavení dramatického rozpadu biologické rozmanitosti a k zajištění budoucích lesů odolných klimatické změně. Nároky na hospodaření v souladu s těmito hodnotami jsou v současnosti vyšší, než-li v minulosti, což je ovšem spojeno s rostoucí mírou jim souvisejících environmentálních hrozeb. Nestátní vlastníci lesů tak spolu se svým majetkem vedou nedílnou součást odpovědnosti za existenci těchto problémů i jejich řešení, není tedy na místě úpravu jejich hospodaření vnímat jako omezení vyvolané státem.

(3/3) „Podrobnosti ministerstvo upraví obdobně jako dosud vyhláškou (vyhl. č. 80/1996 Sb.) nicméně s ohledem na uvedenou povinnost a z ní plynoucí újmu (zvýšené náklady na výsadbu minimálního podílu melioračních a zpevňujících dřevin) nelze náhradu újmy nazývat podporou, jako tomu bylo nesprávně doposud, ale je nutné ji označovat za mandatorní výdaj.“

V případě, že by podpora adaptačních opatření (mezi které podpora vhodně prováděné výsadby melioračních a zpevňujících dřevin bezpochyby patří) byla považována za mandatorní výdaj, vzniká tím výrazně rizikový precedens pro ostatní tituly veřejné dotační podpory.

V obdobné logice by následně mohlo být za mandatorní výdaj možné považovat například státní podporu pro zemědělské podniky, jejichž výnosy klesají s ohledem na změnu klimatu a vyčerpání intenzivně obhospodařované půdy. V tomto případě je ještě zřetelnější, že odpovědnost za míru adaptace na měnící se pěstební podmínky nese hospodářský subjekt. Rozpočtové dopady navržené změny by mohly být natolik rozsáhlé, že je tak nelze přijmout ani z principu odpovědného hospodáře.

Návaznost na plnění politik České republiky

Zrušení textu „minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin při obnově lesního porostu“ v § 24, odstavci 2 lesního zákona by bylo v rozporu s cíli platných dokumentů ČR:

- a) Koncepce státní lesnické politiky do roku 2035, Ministerstvo zemědělství (2020)
- b) Programové prohlášení vlády ČR, verze 2023 (2023)
- c) Generel obnovy lesních porostů po kalamitě v etapě III, Ministerstvo zemědělství, (2020)
- d) Adaptace hospodaření ve smrkových porostech České republiky na změnu klimatu s důrazem na produkci lesa, certifikovaná metodika, (2018)
- e) Zásady státní lesnické politiky, Ministerstvo zemědělství, (2012)
- f) Národní lesnický program II, (2008)
- g) Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR, 1. aktualizace pro období 2021 – 2030, (2021)
- h) Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2005 - 2015, (2005)

Návaznost na plnění mezinárodních politik

Zrušení textu „minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin při obnově lesního porostu“ v § 24, odstavci 2 lesního zákona by bylo v rozporu s cíli mezinárodně platných dokumentů:

- a) Pokyny ke státní podpoře v odvětvích zemědělství a lesnictví a ve venkovských oblastech (2022/C 485/01), Evropská komise, (2022)
- b) Lesní strategie EU do roku 2030, Evropská komise, (2021)
- c) Pokyny týkající se zalesňování, opětovného zalesňování a výsadby šetrných k biologické rozmanitosti, Evropská komise, (2023)
- d) Pan-European Guidelines for Afforestation and Reforestation with a special focus on the provisions of the UNFCCC, Forest Europe, (2008)
- e) Kunmingsko-montrealský globální rámec pro biologickou rozmanitost, UN CBD, 2022

Související odborné výzvy a doporučení

Zrušení textu „minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin při obnově lesního porostu“ v § 24, odstavci 2 lesního zákona by bylo v rozporu s cíli odborných doporučení a výzev:

- a) Zpráva „Život s kůrovcem: Dopady, výhledy a řešení“, Evropský lesnický institut, (2019)
- b) Stanovisko Komise pro životní prostředí Akademie věd, (2019)
- c) Výzva Platformy pro krajinu vládě, (2019)
- d) Stanovisko vědců a odborných pracovníků k ochraně českých lesů, (2006)

K § 24. odstavci (2)

(2) Plány obsahují ustanovení závazná a doporučující. Závazným ustanovením plánu pro všechny vlastníky lesa je maximální celková výše těžeb. Vlastník lesa má vůči státu právo na částečnou úhradu zvýšených nákladů na výsadbu melioračních a zpevňujících dřevin nad rámec stanoveného minimálního podílu. Pro státní lesy ve vlastnictví státu a obcí je závazným ustanovením též ~~minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin při obnově lesního porostu~~ a minimální plošný rozsah výchovných zásahů v lesních porostech do 40 let věku. ~~Právnícké osoby a organizační složky státu, kterým je svěřeno nakládání se státními lesy, mají právo na částečnou úhradu zvýšených nákladů na výsadbu minimálního podílu melioračních a zpevňujících dřevin vůči státu.~~ Podmínky poskytování částečné úhrady zvýšených nákladů na výsadbu melioračních a zpevňujících dřevin stanoví ministerstvo vyhláškou.

	<p><u>Zdůvodnění:</u></p> <p>Pozměňovací návrh navazuje na předchozí při jeho akceptaci. Zákonem dané právo na úhradu použití MZD by mělo být až nad limit minimálního požadavku stanoveného vyhláškou. Vyhláškou stanovené podíly MZD jsou zejména ve středních polohách a pahorkatinách nedostatečné k zajištění stability lesů, je potřeba finančně motivovat vlastníky k zajištění vyhláškou doporučeného podílu MZD. To nebrání státu finančně podporovat vlastníky i při výsadbě nižších podílů, ale na motivaci ke slabšímu limitu by neměl být zákonný nárok.</p> <p>Připomínka je <u>zásadní a klíčová</u>.</p>
	<p>25. <u>K § 25. odstavci následujícím za odstavcem (1)</u></p> <p>(2) Pro vlastníka lesa o výměře větší než 3 ha, který má zájem využít osnovu pro hospodaření v lese a protokolem o převzetí ji převezme, se stává závaznou celková výše těžeb, která je nepřekročitelná, a podíl melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu. Pro vlastníka lesa o výměře do 3 ha, který má zájem využít osnovu pro hospodaření v lese a protokolem o převzetí ji převezme, se stává závaznou celková výše těžeb, která je nepřekročitelná. Ustanovení § 24 odst. 2 se užije obdobně.</p> <p>(Technická poznámka: Následující odstavce se přečíslují.)</p> <p><u>Zdůvodnění:</u></p> <p>Je zásadní nevypouštět toto ustanovení. Povinnost dodržení podílu MZD pro vlastníky lesa nad 3 hektary je třeba zachovat. Podíl MZD je základním předpokladem udržitelného hospodaření, které musí zákon zajistit. Podrobnější zdůvodnění viz výše.</p> <p>Připomínka je <u>zásadní</u>.</p>
	<p>26. <u>K § 25. odstavci (2)</u></p> <p>(2) Zpracování lesních hospodářských osnov provádí Ústav.</p> <p>(3) Ústav lesní hospodářské osnovy uveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup.</p> <p>(Technická poznámka: Následující odstavce se přečíslují.)</p> <p><u>K § 26. odstavci (1)</u></p> <p>(1) Plány a osnovy a osnovy mohou zpracovávat pouze právnické nebo fyzické osoby, které mají k této činnosti licenci udělenou ministerstvem orgánem státní správy podle hlavy šesté tohoto zákona.</p> <p>(3) Právnické Vlastníci lesů, právnické a fyzické osoby, jejichž práva, právem chráněné zájmy nebo povinnosti mohou být dotčeny, a orgány státní správy mohou uplatnit své připomínky a požadavky na zpracování plánů nebo osnov nejpozději v termínu stanoveném schvalovacím orgánem státní správy lesů nebo Ústavem. Ustanovení § 25 odst. 2 není tím dotčeno.</p> <p><u>Zdůvodnění:</u></p> <p>Jedná se o veřejnou službu výrazného rozsahu, s významným rozpočtovým dopadem. Osnovy by měly být zpracovávány na základě odůvodněné potřeby transparentním výběrovým řízením, nikoliv plošným zmocněním v zákoně.</p> <p>Připomínka je <u>zásadní</u>.</p>

27. K § 27, odstavci (1)

(1) Vlastník lesa, který je povinen hospodařit podle plánu (§ 24 odst. 3), je povinen předložit návrh plánu ke schválení orgánu státní správy lesů ve dvou vyhotoveních ~~nejpozději ve lhůtě~~ do 60 dnů ~~po od~~ skončení platnosti předchozího plánu. Orgán státní správy lesů plán schválí, pokud není v rozporu s tímto zákonem a ostatními právními předpisy²⁰⁾. ~~V rámci schvalování lesních hospodářských plánů orgán státní správy lesů posuzuje navrhované využití modřinu opadavého a douglasky tisolisté, nejde-li o jejich využití na území chráněných podle části třetí nebo čtvrté zákona o ochraně přírody a krajiny. Navrhované využití vybraných nepůvodních druhů dřevin posuzuje tak, aby nedošlo k poškození přírodních stanovišť v jejich přirozeném areálu rozšíření nebo původních druhů rostlin a nebo živočichů.~~ Jedno vyhotovení schváleného plánu zůstává založeno u místně příslušného orgánu státní správy lesů, který uhradí náklady na pořízení jedné kopie.

Zároveň úprava § 4 odst. 4 ZOPK:

(4) Orgán ochrany přírody posuzuje v rámci řízení o vydání souhlasu podle odstavce 3 dotčení zájmů chráněných podle částí druhé až páté tohoto zákona. Navrhované využití nepůvodních druhů dřevin v rámci lesních hospodářských plánů a lesních hospodářských osnov posuzuje tak, aby nedošlo k poškození přírodních stanovišť v jejich přirozeném areálu rozšíření nebo původních druhů rostlin a nebo živočichů; ~~v případě modřinu opadavého a douglasky tisolisté se jejich využití v lesích mimo území chráněná podle části třetí nebo čtvrté tohoto zákona řídí jiným právním předpisem^{21c)}.~~

Zdůvodnění:

Žádáme sjednotit stanoviska k použití nepůvodních druhů do kompetence orgánu ochrany přírody. Roztříštění kompetencí zavedené tzv. invazní novelou v minulém volebním období je nelogické a nezdůvodnitelné. Není důvod, aby použití douglasky hodnotil orgán státní správy lesa a ostatní orgán ochrany přírody. Orgány státní správy ochrany přírody jsou v této věci obvykle kompetentnější než orgány státní správy lesa, zejména při hodnocení jejich vlivu na jiné druhy než jsou stromy.

Připomínka je zásadní.

28. K § 27, odstavci (6)

(6) ~~Na řízení o schvalování plánů nebo povolování jejich změn se nevztahují obecné předpisy o správním řízení, s výjimkou rozhodování o námitkách podle odstavce 3 není-li dále stanoveno jinak. Na řízení o námitkách se obdobně použijí ustanovení hlavy osmé správního řádu. V řízení o námitkách je účastníkem vlastník lesa a zpracovatel plánu. Proti rozhodnutí o námitkách se nelze odvolat. Oznámení o schválení nebo neschválení plánu, které nabylo právní účinky, lze přezkoumat postupem podle hlavy deváté správního řádu.~~

(Technická poznámka: Následující odstavce se přečísľují.)

Zdůvodnění:

Protože lesy plní veřejné funkce, měly se na LHP vztahovat obecné předpisy o správním řízení, jehož by například obce či nevládní organizace měly být účastníky.

Nemožnost odvolání není právně konformní.

Připomínka je zásadní.

29. K §31, odstavci (1) při neakceptaci první části připomínky č. 24

(1) Vlastník lesa je povinen obnovovat lesní porosty stanovištně vhodnými dřevinami a vychovávat je včas a soustavně tak, aby se zlepšoval jejich stav, zvyšovala jejich odolnost a zlepšovalo plnění funkcí lesa. **Zastoupení melioračních a zpevňujících dřevin se nesmí během růstu a dospělosti porostu snížit pod stanovený minimální podíl při obnově.** Ve vhodných podmínkách je žádoucí využívat přirozené obnovy; ~~přirozené obnovy nelze použít v porostech geneticky nevhodných a obnovních postupů, které trvale zachovávají~~ **vegetační půdní kryt. Přirozené obnovy nelze využít u lesních porostů lesních dřevin fenotypové třídy D.**

Zdůvodnění:

Doplnění je potřebné k zajištění podílu MZD, který by měl vlastník udržet i během dospělosti porostu. Brání občasným případům současné praxe, kdy jsou MZD během výchovy vyřezané. Tím jsou přitom znehodnoceny státem investované finanční prostředky, které směřují k zajištění mimoprodukčním funkcím lesů a zvýšení jejich ekosystémových služeb.

Připomínka je zásadní a klíčová.

30. K § 31, odstavci (2)

(2) Při mýtní těžbě úmyslné nesmí velikost holé seče překročit **4-0,3 ha** ~~a její šíře na exponovaných hospodářských souborech jednonásobek a na ostatních stanovištích dvojnásobek průměrné výšky těžného porostu. Šířka holé seče není omezena při domýcení porostních zbytků a porostů o výměře menší než 1 ha.~~ V odůvodněných případech může orgán státní správy lesů při schvalování plánu ~~nebo při zpracování osnovy~~ nebo na žádost vlastníka lesa povolit výjimku ze stanovené velikosti ~~nebo šířky~~ holé seče, a to

a) na hospodářském souboru přirozených borových stanovišť na písčitých půdách ~~a na hospodářském souboru přirozených lužních stanovišť~~ **a na hospodářském souboru přirozených lužních stanovišť** do velikosti **2-0,5 ha** holé seče bez omezení šíře,

~~b) na dopravně nepřístupných horských svazích delších než 250 m, nejedná-li se o exponované hospodářské soubory, do velikosti 2 ha holé seče. a~~

b) v lesních porostech tvořených převážně ekologicky či klimaticky rizikovými dřevinami

Nebude-li tento návrh akceptován, tak navrhuje alespoň dílčí snížení maximální velikosti holé seče:

(2) Při mýtní těžbě úmyslné nesmí velikost holé seče překročit **4-0,5 ha** ~~a její šíře na exponovaných hospodářských souborech jednonásobek a na ostatních stanovištích dvojnásobek průměrné výšky těžného porostu. Šířka holé seče není omezena při domýcení porostních zbytků a porostů o výměře menší než 1 ha.~~ V odůvodněných případech může orgán státní správy lesů při schvalování plánu ~~nebo při zpracování osnovy~~ nebo na žádost vlastníka lesa povolit výjimku ze stanovené velikosti ~~nebo šířky~~ holé seče, a to na hospodářském souboru přirozených borových stanovišť na písčitých půdách ~~a na hospodářském souboru přirozených lužních stanovišť~~ **a na hospodářském souboru přirozených lužních stanovišť** do velikosti **2-1 ha** holé seče bez omezení šíře,

Zdůvodnění:

Stav lesní půdy je nejzásadnějším ekologickým limitem hospodaření. V lesním zákoně je nezbytné omezit maximální velikost úmyslných holosečí a doplnit omezení poškození lesní půdy mechanizací při těžbě. Návrh je na omezení velikosti holoseče na 0,3 ha, resp. 0,5 ha. (Pozn.: Nyní je průměrná velikost úmyslných holosečí zhruba 0,3 ha, omezení nepostihne nadprůměrné hospodařící vlastníky). Na borových stanovištích, v lužních lesích a při převodu monokultur na smíšené lesy bude platit benevolentnější limit, jehož využití ale bude muset

vlastník zdůvodnit Naopak horské svahy jsou nejvíce ohrožené erozí – tam je potřeba zastavit současnou praxi dlouhých pruhových holosečí.

Podrobněji:

Při holoseči, tedy jednorázovém smýcení všech stromů na daném místě, dochází k náhlému odclonění půdy, která je zhruba po následující dva roky než zaroste vegetací obnažena a vystavena přímému dešti, kterým na svazích dochází k vyplavování živin a erozi. Vzhledem k související expozici slunečnímu svitu půdy degradují: mineralizuje v nich humus a celkově se rozpadá půdní struktura, snižuje se schopnost půdy infiltrovat a zadržovat vodu a odumírá velká část půdních organismů.

Lesy vypěstované na holinách tak mnohem snadněji podléhají následným kalamitám. Narušené lesní půdy jsou totiž méně prokořeněné a je v nich oslabená mykorhiza. Důsledkem toho je ztížený příjem vody stromy, živinová deficeience, zhoršené kotvení stromů v půdě či náchylnost k houbovým a hmyzím patogenům. Holinami jsou ale také přímo ohrožené lesy v okolí vytěžených ploch v důsledku otevření porostních stěn, kde následně stromy napadají škůdci a vyvrací je vítr. Tento celkový stav výrazně zhoršuje schopnost lesů adaptovat se na klimatickou změnu. Holosečné způsoby hospodaření totiž nevytvářejí předpoklady pro zdárný vývoj stinných dřevin, zejména jedle a buku, které vyžadují v mládí růst v zástínu. Majoritní uplatnění holosečných způsobů hospodaření je v rozporu s přirozeným vývojem, středoevropských lesů, neboť plošné rozpady lesa byly pouze více či méně častým vybočením z vývojového cyklu probíhajícího převážně pod mateřskými porosty.

Holosečné způsoby tak snižují věkovou, prostorovou, druhovou a genetickou diverzitu lesních ekosystémů a oslabují jejich stabilitu. Zejména při uplatnění vysokého podílu umělé obnovy zároveň deformují genofond populací lesních dřevin. Přitom genetická diverzita, která je podmíněna maximálním využitím přirozené obnovy a přirozeného selekčního tlaku mateřského porostu, je také nesmírně důležitá pro odolnost porostů. Limitem podpory genetické diverzity lesů je tak pasečné hospodaření, které jí poškozuje nejen tím, že dostatečně nevyužívá přirozenou obnovu, ale celým systémem (obnovou na holině, způsobem výchovy, omezením přirozeného výběru, omezením vlivu mateřského porostu na formování následného porostu, omezením délky obnovy atd.).

Státní podniky uvádějí, že k využití holin na ploše větší než 0,5 hektaru přistupují spíše výjimečně, průměrná velikost holin je 0,3 hektaru. Zároveň se ale v praxi stále setkáváme i s hektarovými holinami, dokonce i ve svazích ohrožených erozí. Návrh snížit maximální velikost holé seče při mýtní úmyslné těžbě z 1 ha na 0,5 ha je třeba vnímat jako přechodný krok, který není dostatečný. I holina o velikosti 0,30 hektaru znamená například 50 x 60 metrů, což je plocha, na níž uprostřed nebude ani trochu stínu a kde nezasahují kořeny živých stromů, takže odejde mykorhiza, bude zde jiné mikroklima a uplatní se další výše zmíněné negativní vlivy.

Návaznost na plnění politik České republiky

Úprava v § 31 odstavci 2 lesního zákona je v souladu s cíli platných dokumentů:

- a) Zásady státní lesnické politiky, Ministerstvo zemědělství, (2012)
- b) Národní lesnický program II, Ministerstvo zemědělství, (2008)
- c) Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2005 - 2015, (2005)
- d) Programové prohlášení vlády ČR, verze 2023 (2023)

Návaznost na plnění mezinárodních politik

- e) Pokyny k určování, mapování, monitoringu a přísné ochraně primárních a starých lesů v Evropské unii, Evropská komise, (2023)
- f) Lesní strategie EU do roku 2030, Evropská komise, (2021)

Připomínka je zásadní.

31. K § 31, odstavci následujícím za odstavcem (3)

(4) Plošná příprava půdy frézováním je zakázána.

(Technická poznámka: Následující odstavce se přečísľují.)

Zdůvodnění:

V § 31 je potřebné doplnit zákaz plošné přípravy půdy frézováním. Tento postup nepřiměřeným způsobem poškozuje lesní půdu a likviduje biodiverzitu. Jsou očividné příklady toho, kdy byly frézovány půdy a štěpkovány těžební zbytky na ploše souvislých mnohohektarových holin v Jeseníkách po rozpadu smrkových monokultur. Jsme si vědomi provozních potíží s obnovou při ponechání klestu na některých stanovištích, zároveň ale praktické zkušenosti ukazují, že jsou překonatelné. Důvody pro zákaz frézování i v hospodářských lesích je také likvidace přirozeného zmlazení a zhutňování půdy celoplošným pojezdem těžkých strojů, často i několikrát (při frézování). Frézování rovněž vede k vysušování půdy.

V hospodářských lesích vysoká vrstva štěpky vede k degradaci stanoviště. Zároveň je zřetelné, že použití této intenzivní technologie v biologicky hodnotných oblastech a lesích vede k výrazným negativním dopadům na biodiverzitu. Zásah snižuje pestrost hmyzích společenstev a likviduje plazy, obojživelníky i drobné savce. Drť z kořenů, pařezů i přítomných živočichů se zapraví do půdy a zvyšuje v ní množství dusíku a fosforu. V lesích se snižuje zásoba mrtvého dřeva a na takto upraveném stanovišti následně převládá jen několik expanzivních či invazních druhů. Rozrůstají se kopřivy či třtina a v kombinaci s narušením těžkou technikou se šíří křídlatky či netýkavky žláznaté. Ničí se místa vývoje zvláště chráněných a ohrožených druhů živočichů. Tradiční lesní paseka přitom může být pestré stanoviště.

Nejen v oblastech, kde je primárním cílem lesnického managementu podpora biodiverzity je tak s ohledem na cíle Strategie ochrany biologické rozmanitosti České republiky nezbytné frézování a štěpkování vyloučit zcela.

Připomínka je zásadní.

32. K § 31, odstavci (4)

~~(4) Je zakázáno snižovat úmyslnou těžbou zakmenění těžbou zápoj porostní skupiny pod sedm 6 desetín plného zakmenění plného zápoje; to neplatí, jestliže se prosvětlení provádí ve prospěch následného lesního porostu nebo za účelem zpevnění lesního porostu.~~

(Technická poznámka: Následující odstavce se přečísľují.)

Zdůvodnění:

Náhrada zákazu snižování zakmenění zákazem snižování zápoje je sice posunem k lepšímu, avšak omezení vlastníka ani v tomto případě není nezbytné. Chce-li vlastník preferovat biodiverzitu světlých lesů nad produkční funkcí, neměl by mu v tom zákon bránit. Ostudný případ, kdy se Akademie věd ČR musela až soudem domoci možnosti obhospodařovat les na podporu biodiverzity, by se neměl opakovat.

Připomínka je zásadní.

33. K § 31, odstavci (4)

~~(6) Holina na lesních pozemcích musí být zalesněna nebo obnovena do dvou 5 let a lesní porosty na ní zajištěny do sedmi 10 let od jejího vzniku; v odůvodněných případech může orgán státní správy lesů při schvalování plánu nebo při zpracování osnovy nebo na žádost vlastníka lesa povolit lhůtu delší. Tato žádost musí být orgánu státní správy lesů doručena nejpozději 60 dnů před uplynutím lhůty pro zalesnění nebo pro obnovu lesa. Na povolení této delší lhůty se nevztahují obecné předpisy o správním řízení.~~

(Technická poznámka: Následující odstavce se přečíslují.)

Zdůvodnění:

Toto omezení vlastníka (dané historickým vývojem lesního hospodaření) je třeba zcela vypustit. Ve světle nových ekologických poznatků není důvodné. Vlastník by měl mít možnost volby, zda bude chtít zalesňovat uměle, nebo dá přednost přirozenému zmlazení a počká si na něj i delší dobu než jen 5 let. Adaptace lesů na změny klimatu stojí na přirozené obnově. Lesy vzešlé ze semen nebo výmladků jsou mnohem odolnějším lesem, než lesy z umělé výsadby. Na holinách je řešením použití přípravných dřevin. Stanoviště, kde by nedošlo k obnově lesa přirozeným zmlazením (sukcesí) do 20 let od smýcení porostu jsou naprostou výjimkou. Z hlediska diverzity v měřítku krajiny jsou dočasné světliny naopak přínosem. Pro lesníky, kteří nevěří ve schopnost samoobnovy lesa, lze zakotvit do zákona pojistku a povinnost umělé obnovy stanovit tam, kde do 20 let nedojde obnově přírodní.

Kdyby nebylo zcela vypuštěno, je potřeba zachovat SR a možnost odvolání pro vlastníka. Za jiných okolností bude SSL mít ve věci přílišnou libovůli.

Nebude-li výše uvedená připomínka akceptována, pak navrhuje následující úpravu:

(6) Na holinách na lesních pozemcích kde nedojde ke spontánní obnově alespoň na 70 % plochy vytěženého lesního porostu do 20 let, musí ji vlastník zalesnit uměle a následně do 5 let zajistit. Tato povinnost se nevztahuje na neobnovené souvislé plochy menší než 0,3 ha. Ministerstvo může stanovit prováděcím předpisem kratší lhůty k zalesnění a zajištění porostů na mimořádně nepříznivých stanovištích pro obnovu lesa a ohrožených erozí.

Zdůvodnění:

Ve světle nových ekologických poznatků není brzké nastavení doby zajištění a zalesnění důvodné. Vlastník by měl mít možnost volby, zda bude chtít zalesňovat uměle, nebo dá přednost přirozenému zmlazení a počká si na něj i delší dobu než jen 5 let. Adaptace lesů na změny klimatu stojí na přirozené obnově. Lesy vzešlé ze semen nebo výmladků jsou mnohem odolnějším lesem, než lesy z umělé výsadby. Na holinách je řešením použití přípravných dřevin. Stanoviště, kde by nedošlo k obnově lesa přirozeným zmlazením (sukcesí) do 20 let od smýcení porostu jsou naprostou výjimkou. Z hlediska diverzity v měřítku krajiny jsou dočasné světliny naopak přínosem.

Podrobněji:

Lesy vzniklé z přirozeného zmlazení, tedy ze semen, jsou mnohem odolnější než lesy z uměle vysazených sazenic předpěstovaných ve školkách. Při přirozeném zmlazování totiž dochází k přírodnímu výběru, takže z množství malých semenáčků zůstanou jen nejsilnější a danému místu nejlépe přizpůsobení jedinci. Zároveň se mnohem lépe rozvíjí jejich kořenový systém. Dokonce i smrky v porostech vzniklých z přirozeného zmlazení ve středních polohách jsou dnes často vitální, zatímco vedlejší smrkové porosty z umělé výsadby chřadnou. Proto se v mnoha případech vyplatí nespěchat po těžbě s umělým zalesněním a

počkat, až se lesy samy zmladí z náletu semen. Teprve v místech, kde k tomu nedojde, by byla povinnost přistoupit k povinné výsadbě.

Není na škodu, zůstanou-li v přirozeném zmlazení mezery – prostorově rozrůzněný les bude stabilnější a bude mít mnohem vyšší biodiverzitu. V takových mezerách může nový les vznikat postupně i po desítky let. Pokud se budou na menších plochách střídát mladé a starší porosty, nikdy v případě kalamity nevzniknou mnohohektarové holiny. Vlastník, který upřednostní rychlejší ekonomický zisk před odolností spontánně vzniklých porostů, může pochopitelně zalesňovat uměle ihned po těžbě, avšak zákon by měl v tomto případě dát vlastníkům možnost volby. Přitom je samozřejmě nutné zachovat v zákonu zákaz přiřazení další obnovní holosečné těžby, dokud nebude první holina zalesněná a zajištěná.

Zkušenosti z porostů, kde je přirozená obnova lesa umožněna (např. na území národních parků) ukazují, že prodloužení doby zalesnění a zajištění nemá negativní vliv na plnění funkcí lesa. K erozi a degradaci půdy, jakož i dočasnému narušení vodního režimu dochází vytvořením holoseče bezprostředně po těžbě, když je obnažená lesní půda. Odborné publikace dokládají, že tyto negativní vlivy odezní po stabilizaci pasečné vegetace v jakékoliv podobě (traviny, křoviny, stromky). K tomu dochází obvykle do dvou let po těžbě, tedy mnohem dříve, než nastoupí vliv uměle vysazených stromků. Přesto navrhuje ministerstvo zemědělství možnost v prováděcím předpise pro stanoviště, která jsou mimořádně nepříznivá pro obnovu lesa nebo na kterých hrozí eroze půdy, lhůty pro zalesnění zkrátit.

Prodloužení lhůt k zalesnění a zajištění porostů přinese významné ekonomické úspory, protože umožní většímu podílu porostů vzniknout přirozeného zmlazení. Dosavadní výsledky nákladného umělého zalesňování velkoplošných holin z posledních let na severní Moravě jsou velmi špatné, značná část sazenic usychá.

Podíl přirozené obnovy na obnově lesa činil v roce 2021 18 %, v roce 2020 16,5 % a v roce 2019 15,5 %. Průměrná míra přirozené obnovy lesa v zemích Evropské unie je přitom zhruba 40 %. Schválená strategie státního podniku Lesy České republiky ustanovuje cíl zvýšit podíl přirozené obnovy na nejméně 40 % k roku 2024.

Návaznost na plnění politik České republiky

Úprava v odstavci 6 a 7 § 31 lesního zákona je v souladu s cíli platných dokumentů České republiky:

- a) Koncepce státní lesnické politiky do roku 2035, Ministerstvo zemědělství, (2020)
- b) Programové prohlášení vlády ČR, verze 2023 (2023)
- c) Generel obnovy lesních porostů po kalamitě v etapě III, Ministerstvo zemědělství, (2020)
- d) Adaptace hospodaření ve smrkových porostech České republiky na změnu klimatu s důrazem na produkci lesa, certifikovaná metodika, (2018)
- e) Zásady státní lesnické politiky, Ministerstvo zemědělství, (2008)
- f) Národní lesnický program II, Ministerstvo zemědělství, (2008)
- g) Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR, 1. aktualizace pro období 2021 – 2030, (2021)

Návaznost na plnění mezinárodních politik

Úprava v odstavci 6 a 7 § 31 lesního zákona je v souladu s cíli mezinárodně platných dokumentů:

- a) Pokyny týkající se zalesňování, opětovného zalesňování a výsadby šetrných k biologické rozmanitosti, Evropská komise, (2023)
- b) Lesní strategie EU do roku 2030, Evropská komise, (2021)

Související odborné výzvy a doporučení

Úprava v odstavci 6 a 7 § 31 lesního zákona je v souladu s cíli odborných doporučení a výzev:

	<p>a) Zpráva „Život s kůrovcem: Dopady, výhledy a řešení“, Evropský lesnický institut, (2019)</p> <p>b) Stanovisko Komise pro životní prostředí Akademie věd, (2019)</p> <p>c) Výzva Platformy pro krajinu vládě, (2019)</p> <p>d) Stanovisko vědců a odborných pracovníků k ochraně českých lesů, (2006)</p> <p>Připomínka je <u>zásadní a klíčová</u>.</p>
	<p>34. <u>K § 32. odstavci (11)</u></p> <p>(11) Je-li vlastníkem vytěženého dřeva či osobou hospodařící v lese jiná osoba než vlastník lesa, vztahují se na něj povinnosti podle odstavce 1 a opatření podle odstavce 3 písm. b) až e) obdobně.</p> <p><u>Zdůvodnění:</u></p> <p>Doplnění, které odpovídá smyslu ustanovení. Opatření se nemá týkat pouze vlastníků dřeva, ale i osob v lese hospodařících.</p> <p>Připomínka je <u>zásadní</u>.</p>
	<p>35. <u>K § 32. odstavci následujícímu po odstavci (11)</u></p> <p>(Technická poznámka: Následující odstavce se přečíslojí.)</p> <p>12) Ustanovení § 32 odst. 1 až 4 a § 33 odst. 1 se nepoužijí v lesích chráněných dle zvláštních právních předpisů^{x)} a lesích zvláštního určení, kde je cílem ochrany samovolný vývoj porostů.</p> <p>x) Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů</p> <p><u>Zdůvodnění:</u></p> <p>Cílem doplnění je uvést v soulad zákon o lesích se zákonem o ochraně přírody a managementem některých zvláště chráněných území. Stávající znění zákona o lesích formuluje absolutní povinnost zasahovat proti škůdcům. To je většinou vhodné v hospodářských lesích, ale v některých zvláště chráněných územích či lesích zvláštního určení, kde je cílem ochrany samovolný vývoj porostů, jako jsou např. přírodní zóny národních parků, či některé národní přírodní rezervace je taková povinnost v přímém rozporu s posláním těchto území. V případě národních parků je zde rozpor se zněním § 15 odst. 3, §18 odst. 1 písm. a) a §18a odst. 1). U dalších zvláště chráněných území jako jsou zejména národní přírodní rezervace, přírodní rezervace případně části chráněných území, ve kterých plán péče stanovuje ponechání samovolnému vývoji je často řešení velmi administrativně komplikované. V praxi pak dochází k četným kontroverzím mezi státní správou ochrany přírody, státní správou lesů, chybám těchto správních orgánů a někdy i rozporuplným rozhodnutím České inspekce životního prostředí. Další častá nedorozumění jsou důsledkem skutečnosti, že ponechání samovolnému vývoji není definováno v zákoně na ochranu přírody.</p> <p>Připomínka je <u>zásadní</u>.</p>

36. K § 32, dalšímu odstavci následujícímu po odstavci (11)

(Technická poznámka: Následující odstavce se přečslují.)

(13) Při vzniku mimořádných okolností a nepředvídaných škod kalamitou regionálního nebo celostátního rozsahu se § 32 odst. 3 a odst. 4 použijí přiměřeně možnostem vlastníka lesa je naplnit.

Zdůvodnění:

Stávající znění zákona o lesích formuluje absolutní povinnost zasahovat proti škůdcům. Ta způsobuje problémy nejen v chráněných územích, ale také v případech kalamit regionálního a celostátního rozsahu, jak je definuje nový §8a poslední novely vyhlášky 101/1996 Sb., kdy není v možnostech vlastníka při objektivním nedostatku těžebních a zpracovatelských kapacit těmto povinnostem dostát. To byla situace nedávné kalamity 2017-2021. Předposlední schválená novela lesního zákona se snažila problém řešit, ale zmocnění k vydání opatření obecné povahy ministerstvu zemědělství se ukazuje jako nedostatečným prostředkem, protože není dostatečně vyjasněna zodpovědnost ministerstva. Spolu se zněním zákona může při další velké kalamitě znovu dostat vlastníky do neřešitelné situace, kdy je státní správa může (a z úřední moci má) postihovat sankcemi za porušení zákona, který nemohou naplnit, případně je nezamýšleným důsledkem nutí např. k plošnému použití jedovatých chemických postřiků, jejichž důsledky mohou být horší než působení kůrovce. Navrhovaná úprava oba uvedené problémy řeší.

Připomínka je zásadní.

37. K § 33, odstavci (3)

(3) Za účelem předcházení degradace lesní půdy a pro zachování mimoprodukčních funkcí lesa ponechává vlastník lesa v lese odpovídající množství těžebních zbytků a na dožití a k zetlení určených stromů či jejich částí. ~~Ministerstvo stanoví právním předpisem podrobnosti o minimálním množství a způsobech ponechání těžebních zbytků a na dožití a k zetlení určených stromů či jejich částí.~~ **Ministerstvo stanoví právním předpisem podrobnosti o minimálním množství a způsobech ponechání těžebních zbytků a na dožití a k zetlení určených stromů či jejich částí.**

Zdůvodnění:

Vypuštění nelze akceptovat, znamená znefunkčnění celého ustanovení. Zachování potřebného množství živin a zastavení další nutriční degradace lesních půd je klíčovým předpokladem udržitelnosti hospodaření. Ponechání určitého množství starých stromů je zase klíčové opatření pro biodiverzitu. Odůvodnění předkladatele, že stanovení minimálního množství ponechané hmoty k zetlení je nerealizovatelné, nelze přijmout. Analýza ÚHÚL již v roce 2009 identifikovala SLT, kde je nezbytné zcela zastavit odběr LTZ a SLT, kde je potřebné ho omezit. VÚLHM již dnes disponuje přesnějšími požadavky, ale i kdyby MZe použilo starší analýzu ÚHÚL bylo by to velmi přínosné a přitom velmi jednoduché. Kvantifikace potřeby ponechání starých stromů k zetlení je dnes již také k dispozici (např metodika ČZU), lze z ní použít aspoň minimální požadavky a ponechání dřeva nad tyto minimální požadavky podpořit finančními podporami.

Jde i o legislativní závazek Závazek NAP 2_8.1: Zvyšovat biodiverzitu a ekologickou stabilitu lesních ekosystémů při zachování produkční funkce ponecháváním lesních těžebních zbytků (nehroubí) k zetlení v lesních porostech - ponecháváním stromů na dožití a objemu mrtvého dřeva stanoveného podílem z prováděných hospodářských zásahů. L: 2023 MZe

Podle směrnice EU o podpoře energie z obnovitelných zdrojů musí velcí výrobci elektřiny a tepla (teplárny s příkonem větším než 20 MW), kteří spalují biomasu, prokazovat od 1. července 2022 udržitelnost její produkce. Na základě výjimky zatím stačilo čestné prohlášení,

to ale od července 2023 již stačit nebude. Prokázání udržitelnosti biomasy je podmínkou pro to, aby členský stát mohl vyrobené teplo a elektřinu započítat do své produkce z obnovitelných zdrojů. Rovněž přiznání veřejné podpory (zelený bonus nebo možnost spoluspalovat biomasu bez povolenek na související emise oxidu uhličitého) je vázáno na prokázání udržitelnosti biomasy. Absence vyhlášky proto může způsobit velký problém vyplývající z výše uvedeného. Snaha obejít povinnost certifikací lesů (SURE), která prohlašuje veškerou biomasu z lesů v ČR za udržitelnou, je v rozporu s elementární skutečností dokladovanou tvrdými daty (VÚLHM).

Požadavek na ponechání mrtvého dřeva obsahují i další koncepční materiály včetně Koncepce lesnické politiky do r. 2035.

Podrobněji:

Vypuštění zmocnění k vydání vyhlášky navržené Ministerstvem zemědělství nelze akceptovat, neboť znamená znefunkčnění celého ustanovení. Ponechání části těžebních zbytků je nutné pro zachování potřebného množství živin a zastavení další nutriční degradace lesních půd - je klíčovým předpokladem udržitelnosti hospodaření. Ponechání určitého množství starých stromů je klíčové opatření pro biodiverzitu.

Poškozování lesních půd a ztráta živin, které jsou v nich obsažené jsou podstatnou příčinou špatného zdravotního stavu lesů. Nadměrné odnímání živin z lesních ekosystémů je dále zvyšované odvozem těžebních zbytků, tedy biomasy větví, kůry či špiček stromů, pro jejich spalování například v elektrárnách. V praxi se přitom těžební zbytky (nehroubí) na štěpku běžně odvázejí i na půdách kyselé řady postižených nedostatkem živin. Situaci zhoršuje odvoz veškerých kmenů, jejichž rozklad by poskytl chybějící bazické ionty a ochránil část lesní biodiverzity, neboť na staré stromy a tlející dřevo je vázána třetina lesních druhů. K ponechání jsou vhodné zejména ekonomicky nevhodnotitelné stromy (pahýly, stromy s hnilobou, nevhodným tvarem nevyužitelné souše apod.). Má-li být lesní zákon zárukou trvale udržitelného hospodaření ve smyslu Helsinské definice trvale udržitelného lesního hospodaření, musí omezit odvoz těžebních zbytků na živinově chudých půdách a zajistit, aby v lesích bylo ponecháno několik stromů na dožití a k zetlení.

V rámci novelizace lesního zákona přesto Ministerstvo zemědělství navrhuje v § 33 na konci odstavce 3 zrušit text o znění: „Ministerstvo stanoví právním předpisem podrobnosti o minimálním množství a způsobech ponechání těžebních zbytků a na dožití a k zetlení určených stromů či jejich částí.“ Ministerstvo mělo vyhlášku vydat do 28. 11. 2021. Přes uplynutí tohoto data, právní předpis ministerstvo zemědělství nevydalo.

Jako odůvodnění tohoto návrhu na zrušení dané povinnosti přitom Ministerstvo zemědělství uvádí následující argumenty, které rozdělujeme do čtyř částí, na které postupně reagujeme:

(1/4) „Dosavadní praxe a vědecké poznatky dokládají, že porostní charakteristiky a stanovištní podmínky v ČR jsou natolik diferencované, že se původní předpoklad o možném direktivním nařízení množství ponechané hmoty k zetlení ukázal jako nerealizovatelný.“

Analýza Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů již v roce 2009 identifikovala stanoviště - tzv. soubory lesních typů (SLT), kde je nezbytné zcela zastavit odběr lesních těžebních zbytků (LTZ) a dále SLT, kde je potřebné ho omezit. Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti již dnes disponuje přesnějšími požadavky - viz certifikovaná metodika Doporučené metody nakládání s těžebními zbytky v lesních porostech s významnou produkční funkcí z hlediska udržitelnosti bilance hlavních živin (Šrámek V., Fadrhonsová V., Neudertová Hellebrandová K. a Novotný R, VÚLHM 2019), která identifikuje cílové hospodářské soubory (CHS) ze kterých lze biomasu odebírat bez legislativního omezení (nízké a střední riziko) a ze kterých vůbec (nevhodné k odběru LTZ a vysoké riziko). Zároveň je ale potřebné vlastníky lesů na CHS s nízkým a středním rizikem motivovat k ponechání potřebného podílu LTZ (1/3, resp. 1/2) osvětou.

Kvantifikace potřeby ponechání starých stromů k zetlení je dnes již také k dispozici, lze z ní použít aspoň minimální požadavky a ponechání dřeva nad tyto minimální požadavky směrem k potřebnému množství podpořit finančními podporami. Existující odborná stanoviska a metodiky dokládají, že nařízení množství ponechané hmoty k zetlení je realizovatelné a žádoucí. (Více viz Jankovský, 2006. Analýza postupů ponechávání dřeva k zetlení z hlediska vlivu na biologickou rozmanitost; Bače, Svoboda, Vítková, 2019. Management guidelines for forest managers in Central European temperate forests; Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, v. v. i., 2016. Management mrtvého dřeva v hospodářských lesích. Certifikovaná metodika).

Porostní charakteristiky a stanovištní podmínky jsou v České republice diferencované. Tato skutečnost ale nijak nebrání stanovení podrobností o ponechání těžebních zbytků pro jednotlivé SLT či CHS a minimálním množství a způsobech na dožití a k zetlení určených stromů či jejich částí - např. 15 stromů nadprůměrné velikosti na hektar (vztaženo ke zvolené jednotce prostorového uspořádání lesa), přednostně druhů přirozené druhové skladby. Vyhláška zákona o lesích č. 298/2018 Sb. obdobně pro jednotlivé cílové hospodářské soubory a porostní typy (případně soubory lesních typů a jejich částí) stanovuje obmýtlí, obnovní dobu (v příloze č. 3), dřeviny základní cílové, dřeviny základní přípravné, dřeviny meliorační a zpevňující (v příloze č. 2). Pokud by byla využita obdobná logika, nebylo by možné v diferencovaných podmínkách České republiky možné stanovit ani ukazatele jiné, které ovšem stanoveny jsou.

Ponechání/neponechání těžebních zbytků je snadno kontrolovatelné, stejně tak je kontrolovatelné i ponechání stanoveného počtu kusů stromů na hektar vztaženo ke zvolené jednotce prostorového uspořádání lesa (ostatně to tak již funguje např. lesích certifikovaných FSC a v programu Podpora adaptace lesů na změnu klimatu).

(2/4) „Rovněž by využití tohoto zmocnění vyvolalo potřebu řešit otázku finanční náhrady za újmu spojenou s tímto omezením hospodaření a tím také navýšení mandatorního výdaje státního rozpočtu.“

Regulatořně stanovené „podrobnosti o minimálním množství a způsobech ponechání těžebních zbytků a na dožití a k zetlení určených stromů či jejich částí“ nezakládají povinnost státu náhrady za újmu spojenou s tímto omezením. Povinností státu naopak je chránit přírodní hodnoty České republiky, přičemž tato povinnost je právně nadřazena vlastnickému právu, které neumožňuje např. svévolně zastavovat a tím trvale degradovat zemědělskou půdu. Obdobně s tímto nelze uvažovat ani možnost svévole při degradaci lesní půdy spojené se způsobem lesního hospodaření, který lesní půdu degraduje a brání zachování mimoprodukčních funkcí lesa. Nárok na újmu tak v návaznosti na vydání právního předpisu nevzniká. Právní analýzu s judikaturou můžeme dodat.

(3/4) „Objektivně daná povinnost ponechávat těžební zbytky a určité množství stromů k zetlení zůstává v zákoně zachována, ale restriktivní přístup je nahrazován lépe fungujícím přístupem motivačním, kdy na ohrožených (chudších) předem vytipovaných stanovištích bude vlastník finančně motivován k ponechání určitého množství „biomasy“ k zetlení.“

Existující dotační titul státní podpory Podpora adaptace lesů na změnu klimatu není funkční a efektivní. Kritéria dotačního titulu jsou totiž stanovena příliš nízko k tomu, aby měl potřebný dopad na hospodaření v lesích. Odpovídající kritérium dotačního programu vyžaduje ponechání pouze 3 stojících či ležících stromů na hektar lesní plochy, což je z hlediska zachování biodiverzity nedostatečné a výrazně nepřesahuje průměrnou hodnotu ponechávání mrtvého dřeva u soukromých vlastníků lesů. Dotační prostředky tak u většiny soukromých vlastníků lesů nepovedou k výrazné změně stávající praxe. Smysluplné je nastavit povinné minimum ponechaných stromů vyhláškou (např. 15 stromů/ha) a do potřebného množství 10-150 m³/ha motivovat vlastníky finančně.

Vydání vyhlášky je nutné také kvůli implementaci evropské směrnice o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (2018/2001), která vyžaduje nastavení kritérií udržitelnosti

využívání biomasy v jednotlivých členských státech EU. Ze směrnice přímo vyplývá, že aby v České republice mohly nadále fungovat programy dotační podpory spalování dřevní biomasy, je nezbytné zajistit, že se těžba provádí s ohledem na zachování kvality půdy a biologické rozmanitosti s cílem minimalizovat negativní dopady a zachovává nebo zlepšuje dlouhodobou produkční kapacitu lesa.

Podle směrnice EU o podpoře energie z obnovitelných zdrojů musí velcí výrobci elektřiny a teplárny s příkonem větším než 20 MW, kteří spalují biomasu, prokazovat udržitelnost její produkce. Prokázání udržitelnosti biomasy je podmínkou pro to, aby členský stát mohl vyrobené teplo a elektřinu započítat do své produkce z obnovitelných zdrojů. Rovněž přiznání veřejné podpory (zelený bonus nebo možnost spoluspalovat biomasu bez povolenek na související emise oxidu uhličitého) je vázáno na prokázání udržitelnosti biomasy. Absence vyhlášky proto může způsobuje velký problém vyplývající z výše uvedeného. Snaha obejít povinnost certifikací lesů (SURE), která prohlašuje veškerou biomasu z lesů v ČR za udržitelnou, je v rozporu s elementární skutečností dokladovanou tvrdými daty (ÚHÚL, VÚLHM, ČGS).

(4/4) „ČR již v současnosti podle mezinárodního srovnání vykazuje vysoký podíl tzv. mrtvého dřeva ponechaného v lesích.“

Podle informací uváděných Ministerstvem zemědělství je stávající podíl tzv. mrtvého dřeva v soukromě vlastněných lesích průměrně zhruba 10 m³ na hektar plochy lesa. Diskutujeme-li průměrnou hodnotu ve všech lesích, v roce 2015 byl průměrný objem stojících a ležících mrtvých stromů 13,2 m³ na hektar plochy lesa. (ÚHÚL, 2016, "Výstupy Národní inventarizace lesů uskutečněné v letech 2011–2015") Tato hodnota je výrazně pod úrovní nezbytnou pro zachování biodiverzity a ochrany půdy v lesích.

Podle metaanalýzy výzkumů je kritickou minimální hodnotou pro lesní biotu 10 – 150 m³ rozkládajícího se dřeva na hektar v návaznosti na rozdílné přírodní podmínky (Müller, Jörg, Büttler, Rita. 2010. A review of habitat thresholds for dead wood: A baseline for management recommendations in European forests. European Journal of Forest Research). Některé evropské certifikační standardy přitom ve jako mezní hodnotu uvádějí až 20 mrtvých stromů na hektar lesní plochy (Gustafsson et al., 2019. Retention as an integrated biodiversity conservation approach for continuous-cover forestry in Europe. Ambio.).

Návaznost na plnění politik České republiky

Zrušení textu „Ministerstvo stanoví právním předpisem podrobnosti o minimálním množství a způsobech ponechání těžebních zbytků a na dožití a k zetlení určených stromů či jejich částí.“ v § 33, odstavci 3 lesního zákona by bylo v rozporu s cíli dokumentů ČR:

- a) Koncepce státní lesnické politiky do roku 2035, MZe, (2020)
- b) Programové prohlášení vlády ČR, verze 2023 (2023)
- c) Zásady státní lesnické politiky, MZe, (2012)
- d) Strategie ochrany biologické rozmanitosti České republiky 2016–2025, MŽP, (2016)
- e) Národní akční plán adaptace na klimatickou změnu, 1. aktualizace pro období 2021 - 2025, MŽP, (2021)
- f) Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR, 1. aktualizace pro období 2021 – 2030, MŽP, (2021)
- g) Národní lesnický program II, Ministerstvo zemědělství, (2008)

Návaznost na plnění mezinárodních politik

Zrušení textu „Ministerstvo stanoví právním předpisem podrobnosti o minimálním množství a způsobech ponechání těžebních zbytků a na dožití a k zetlení určených stromů či jejich částí.“ v § 33, odstavci 3 lesního zákona by bylo v rozporu s cíli mezinárodně platných dokumentů:

- a) Lesní strategie EU do roku 2030, Evropská komise, (2021)
- b) Pokyny týkající se zalesňování, opětovného zalesňování a výsadby šetrných k biologické rozmanitosti, Evropská komise, (2023)
- c) Národní plán obnovy, Komponenta 2.6.5, (2021)

	<p>Související odborné výzvy a doporučení</p> <p>Zrušení textu „Ministerstvo stanoví právním předpisem podrobnosti o minimálním množství a způsobech ponechání těžebních zbytků a na dožití a k zetlení určených stromů či jejich částí.“ v § 33, odstavci 3 lesního zákona by bylo v rozporu s cíli odborných doporučení a výzev:</p> <p>a) Zpráva „Život s kůrovcem: Dopady, výhledy a řešení“, Evropský lesnický institut, (2019)</p> <p>b) Stanovisko vědců a odborných pracovníků k ochraně českých lesů, (2006)</p> <p>c) Stanovisko Komise pro životní prostředí Akademie věd, (2019)</p> <p>Připomínka je <u>zásadní a klíčová</u>.</p>
	<p>38. <u>K § 33, odstavci (5)</u></p> <p>(5) Provádět těžbu mýtní úmyslnou v lesních porostech lesa vysokého mladších než 80 60 40 40 let nebo lesa nízkého a středního mladších než 20 let je zakázáno. V odůvodněných případech, jako jsou zejména ohrožené lesní porosty, lesní porosty přípravných nebo rychle rostoucích dřevin, může orgán státní správy lesů při schvalování plánu nebo při zpracování osnovy nebo na žádost vlastníka lesa povolit výjimku z tohoto zákazu.</p> <p><u>K § 48, odstavci (1), bodu i)</u></p> <p>i) o výjimkách ze zákazu provádět mýtní těžbu v lesních porostech mladších než 80 let lesa vysokého mladších než 80 40 let mladších než 60 40 let nebo v lesních porostech lesa nízkého a středního mladších 20 let (§ 33 odst. 5),</p> <p><u>K § 48a, odstavci (1), bodu d)</u></p> <p>d) při schvalování plánů o výjimkách ze zákazu provádět mýtní těžbu v lesních porostech mladších než 80 let lesa vysokého mladších než 80 40 let mladších než 60 40 let nebo v lesních porostech lesa nízkého a středního mladších 20 let (§ 33 odst. 5),</p> <p><u>Zdůvodnění:</u></p> <p>Nezbytné z hlediska přestavby nevhodně vysazených smrkových a borových porostů na příliš aridních stanovištích.</p> <p>Ustanovení v odstavci 5 § 33 má přímou vazbu na bod i) odstavce 1 § 48 a bod d) odstavce 1 § 48a.</p> <p>Připomínka je <u>zásadní</u>.</p>
	<p>39. <u>K § 34, odstavci (2)</u></p> <p>(2) Výstavba a údržba přibližovacích linek, lesní dopravní sítě lesních cest, ostatních tras pro lesní dopravu a ostatních zařízení v lesích nesmí působit ohrožení stability lesních porostů, zvýšené nebezpečí eroze nebo nepřiměřené poškození půdy a vodního režimu v daném území a ohrozit plnění funkcí lesa.</p> <p><u>Zdůvodnění:</u></p> <p>Ohrožení plnění funkcí lesa lze jen velmi obtížně specifikovat. Nelze přezkoumatelně určit, kdy je již narušení natolik velké, že les přestává plnit své funkce. V praxi by s aplikací takovéto formulace tak byly spojené velké problémy. Navíc ve spojení s první částí věty spojkou „a“ výrazně oslabuje celé ustanovení.</p> <p>Připomínka je <u>zásadní</u>.</p>

40. K § 36, odstavci (1)

(1) Ve prospěch účelového hospodaření v lesích ochranných a v lesích zvláštního určení lze přijmout opatření odchylná od některých ustanovení ~~hlavy třetí a páté~~ tohoto zákona; ~~zejména pokud jde o velikost nebo přiřazování holých sečí~~. Tato opatření ~~mohou být navržena v plánu nebo v osnově nebo je~~ stanoví rozhodnutím orgán státní správy lesů na návrh vlastníka lesa nebo z vlastního podnětu.

Zdůvodnění:

Zachovat původní znění. Doplnění slov "hlavy třetí a páté" není vhodné. Současné znění nepůsobí provozní problémy. Nelze se ztotožnit s tvrzením uvedeným v důvodové zprávě, které uvádí: "Uvedené hlavy jsou stěžejní pro zákonem sledovaný cíl, poskytují dostatečné možnosti pro úpravu účelového hospodaření, a přitom nehrozí excesivní zneužití této poměrně silné výjimky." Hospodářská praxe ukazuje, že omezení na tyto dvě hlavy zákona není možné.

Připomínka je zásadní.

41. K § 36, odstavci (1)

(1) Ve prospěch účelového hospodaření v lesích ochranných a v lesích zvláštního určení lze přijmout opatření odchylná od některých ustanovení **hlavy třetí a páté** tohoto zákona; ~~zejména pokud jde o velikost nebo přiřazování holých sečí~~. Tato opatření **mohou být navržena v plánu nebo osnově nebo je** stanoví rozhodnutím orgán státní správy lesů na návrh vlastníka lesa nebo z vlastního podnětu.

Zdůvodnění:

Navržení opatření v LHP nebo LHO je pro vlastníka většinou logičtější, snižuje byrokracii a umožňuje je lépe provázat s ostatními činnostmi. Není důvod tento způsob vypouštět.

Připomínka je zásadní.

42. K § 36, odstavci (1)

(1) Ve prospěch účelového hospodaření v lesích ochranných a v lesích zvláštního určení lze přijmout opatření odchylná od některých ustanovení **hlavy třetí a páté** tohoto zákona; ~~zejména pokud jde o velikost nebo přiřazování holých sečí~~. Tato opatření ~~mohou být navržena v plánu nebo v osnově nebo je~~ stanoví rozhodnutím orgán státní správy lesů na návrh vlastníka lesa, **orgánu ochrany přírody** nebo z vlastního podnětu.

Zdůvodnění:

Formulaci navrhuje doplnit, často jde právě o území určená k ochraně přírody.

Připomínka je zásadní.

	<p>43. <u>K § 36. odstavci (2)</u></p> <p>(2) Vlastníci lesů ochranných (§ 7) a lesů zvláštního určení (§8) jsou povinni hospodařit v nich tak, aby byly zajištěny především jejich ochranné převažující funkce, pro které byla kategorie lesa stanovena (§6).</p> <p><u>Zdůvodnění:</u></p> <p>Jedná se o věcné upřesnění. Ustanovení by mělo platit jak pro lesy ochranné, tak pro lesy zvláštního určení. Rozhodné jsou převažující funkce, pro které byla kategorie lesa stanovena.</p> <p>Připomínka je <u>zásadní</u>.</p>
	<p>44. <u>K § 36a. odstavci (2)</u></p> <p>(2) Při pastvě v lese nesmí docházet k omezování práva vstupu do lesa.</p> <p>(Technická poznámka: Následující odstavce se přečísľují.)</p> <p><u>Zdůvodnění:</u></p> <p>Paragraf 36a je vhodné zavést, ale ustanovení o omezování vstupu do lesa je problematické. Každý, kdo vyžene dobytek do lesa, jej oplotí nějakým elektrickým ohradníkem – kde bude pást, tudíž dojde k omezení vstupu do lesa.</p> <p>Připomínka je <u>zásadní</u>.</p>
	<p>45. <u>K § 37. odstavci (6)</u></p> <p>(6) Pokud si vlastník lesa nevybere odborného lesního hospodáře sám, vykonává v lesích, pro které je stanovena povinnost zpracovat osnovy (§ 25 odst. 1), funkci odborného lesního hospodáře osoba, o které orgán státní správy lesů rozhodne v souladu s dalšími předpisy právnícká osoba, která v určeném území vykonává právo hospodaření ve státních lesích, pokud orgán státní správy lesů nerozhodne o pověření jiné právnícké nebo fyzické osoby. Pověření výkonem funkce odborného lesního hospodáře orgán státní správy lesů zruší na žádost pověřeného odborného lesního hospodáře nebo z vlastního podnětu, pokud pověřený odborný lesní hospodář neplní povinnosti stanovené tímto zákonem.</p> <p><u>Zdůvodnění:</u></p> <p>Ustanovení je potřeba uvést do souladu se zákonem 134/2016 Sb o zadávání veřejných zakázek. Především ale napravit současný stav, kdy je činnost OLH naložena na revírníky LČR, kteří na to nemají kapacity a činnost proto vykonávají nekvalitně. V přechodných ustanoveních pak stanovit do kdy se přechod na novou formu výběru OLH uskuteční.</p> <p>Připomínka je <u>zásadní</u>.</p>
	<p>46. <u>K § 37. odstavci (7)</u></p> <p>(7) Náklady na činnost odborného lesního hospodáře při velikosti majetku nad 50 ha hradí vlastník lesa; náklady na činnost odborného lesního hospodáře při velikosti majetku do 50 ha hradí stát . Stát hradí také náklady na činnost odborného lesního hospodáře v případě lesů, které obhospodařuje lesní hospodářský spolek, a v případě lesů, pro které je stanovena povinnost zpracovat osnovy a které obhospodařuje lesní službový spolek. Náklady na činnost odborného lesního hospodáře hradí vlastník lesa; náklady na činnost odborného lesního hospodáře vykonávanou právníckou nebo fyzickou osobou podle odstavce 6 hradí stát.</p>

Do přechodných ustanovení doplnit:

Ustanovení odborného lesního hospodáře v lesích, kde tuto činnost hradí stát, musí být uvedeno do souladu s tímto zákonem do tří let ode dne jeho účinnosti.

Zdůvodnění:

Osoba odborného lesního hospodáře pověřeného státem byla zákonodárcem při tvorbě zákona o lesích zamýšlena jako odborná podpora malých vlastníků lesů o výměře do 50 ha. Za uplynulých 28 let se činnost odborného lesního hospodáře stala živností dle zákona č.445/1991 Sb. v platném znění a vylučování držitelů licence a živnostenského oprávnění z této zakázky je v rozporu se zákonem č.134/2016 Sb o zadávání veřejných zakázek, když činnost OLH zadávaná státem má jasné rysy veřejné zakázky. Navíc neexistuje kontrola kvality poskytované služby a jedná se v mnoha případech o příspěvek na činnost LČR s.p., za který stát často nedostává protihodnotu.

Pro naplnění úmyslu zákonodárce – poskytnout malým vlastníků lesů odbornou podporu v hospodaření v lesích je nezbytné provést tyto kroky a splnit následující požadavky:

- Důsledně kontrolovat kvalitu poskytované služby a při jejím nedodržení pověření odejmout, aby stát neplatil nemalé částky za nic, jak je tomu často dnes.

- Protože záměrem ustanovení o OLH je odborná podpora hospodaření, je z důvodů určité spravedlnosti či rovnosti nezbytné vlastníků, kteří si svého OLH vyberou sami, tudíž pro ně opravdu něco dělá, poskytovat na tuto činnost příspěvek, stejně jako jej stát platí vlastníků, kteří si svého OLH nevyberou. Pro kvalitu lesů a plnění jejich funkcí je jedno, zda si vlastník OLH vybere sám nebo mu jej určí stát. Důležité je, aby OLH odváděl službu vlastníkov minimálně dle tohoto zákona. Proto je podpora OLH u malých vlastníků na místě a nikoli trestání za iniciativní péči o svůj majetek v případě vlastníkem sjednaného OLH, kdy jej vlastník musí platit sám, zejména když státní organizace v řadě případů neposkytují vlastníků nic, natož nějakou službu.

Je nezbytné rekapitulovat cíle ustanovení o OLH.

- Každý les má mít svého OLH (osobu s dostatečnou odborností na spravování lesů).

- Vlastníci s dostatečným výnosem ze svého majetku si jej hradí sami ze zdrojů získaných z hospodaření v lesích.

- Malým vlastníků, kteří mají omezené zdroje a potřebnou odbornost nemají a nemohou uhradit náklady na stálého zaměstnance, stát tuto činnost zabezpečí v souladu s ostatními právními předpisy anebo pokud si jej najdou sami a uzavřou s ním příslušnou smlouvu, na tuto činnost a náklady s ní spojené přispívá.

Takto by byla odstraněna nespravedlnost, kdy zodpovědní vlastníci si svého OLH platí a ti, kteří se nestarají, ani neví jaké prostředky pobírají LČR za nic.

Připomínka je zásadní.

	<p>47. <u>K § 37, odstavci (8), bodu a)</u></p> <p>a) sledovat stav lesa, upozorňovat vlastníka lesa na výskyt škodlivých činitelů a na škody jimi způsobené, včetně škod způsobených zvěří nebo pastvou v lese na produkci, biodiverzitě a dalších funkcích lesa, navrhnout nezbytná kontrolní a ochranná opatření a při zvýšeném výskytu škodlivých organismů a škodách na lesích, včetně škod způsobených zvěří nebo pastvou v lese, prokazatelně informovat orgán státní správy lesů,</p> <p><u>Zdůvodnění:</u></p> <p>Škody je vhodné upřesnit: škody i na produkci, biodiverzitě, dalších funkcích lesa.</p> <p>Připomínka je <u>doporučující</u>.</p>
	<p>48. <u>K § 37, odstavci (10)</u></p> <p>(10) Na odborného lesního hospodáře, jehož činnost hradí vlastník lesa, se vztahují povinnosti uvedené v odstavci 8 písmenech a), b), c), f), h), i) a k) věty prvé s případnou výjimkou povinností uvedených v písmenech d), e) a j).</p> <p><u>Zdůvodnění:</u></p> <p>Ustanovení zasahuje do §37, odst. 1 a smlouvy dvou osob mimo stát – vlastníka a OLH. Je tedy vhodnější bude-li uvedeno v upraveném znění, čímž zásah do smluv mezi vlastníkem a OLH bude více respektovat jejich stávající právní uspořádání.</p> <p>Připomínka je <u>doporučující</u>.</p>
	<p>49. <u>K § 40, odstavci (1)</u></p> <p>(1) Vlastník lesa, kteřý hospodaří podle plánu nebo podle jeho návrhu předaného ke schválení, je povinen vést lesní hospodářskou evidenci o plnění závazných ustanovení plánu a evidenci o provedené obnově lesa a jeho těžbě v jednotlivých porostech. Vlastník lesa, který hospodaří bez plánu, je povinen vést lesní hospodářskou evidenci o provedené obnově lesa v jednotlivých porostech.</p> <p><u>Zdůvodnění:</u></p> <p>Přibližně 15 % českých lesů je z hlediska držby v kategorii do 50 hektarů, a tudíž majívětšinou zpracovanou LHO. Evidence by měla i v těchto lesích sledovat nejen obnovu, ale především těžbu. Současný stav, kdy o těžbě v těchto lesích nejsou údaje, je znepokojivý.</p> <p>Připomínka je <u>zásadní</u>.</p>
	<p>50. <u>K § 46, odstavci (1), dalšímu bodu následujícímu za bodem m)</u></p> <p>p) podporu výkonu činnosti odborného lesního hospodáře dle §37, odst.7.</p> <p><u>Zdůvodnění:</u></p> <p>Naplnuje ustanovení § 37, odstavec 7.</p> <p>Připomínka je <u>zásadní</u>.</p>

51. K § 46. odstavci následujícímu za odstavcem (7)

8) Poskytnutí příspěvku dle odst. 1, písm. b je odepráno žadateli, který provedl obnovu lesa s využitím mechanizované přípravy půdy nebo došlo-li při ní k jiné nepřiměřené negativní změně vodního režimu, půdního povrchu a biodiverzity.

(Technická poznámka: Následující odstavce se přečíslují.)

Zdůvodnění:

Vlastník, který použil postupy, při kterých došlo k nepřiměřeným negativním změnám vodního režimu, půdního povrchu a biodiverzity nebo jsou používané postupy mechanizované přípravy půdy, která má vždy negativní vliv na lesní půdu a biodiverzitu, by měl mít odeprán příspěvek dle odstavce 1., písmeno b..

Připomínka je zásadní.

52. K § 46b

§ 46b

Platba za ~~ekosystémové služby lesů~~ zvýšené plnění mimoprodukčních funkcí lesa a adaptaci lesů na změnu klimatu

(1) Vlastník lesa, který aktivně provádí opatření se záměrem zlepšení plnění mimoprodukčních funkcí lesů a adaptace lesů na změnu klimatu, či záměrně zásahy se stejným záměrem nevykonává, má nárok na platbu za zvýšené plnění mimoprodukčních funkcí lesa a zvýšené adaptaci lesů na změnu klimatu ~~ekosystémové služby lesů poskytovanou za zajištění klimatické funkce lesů.~~

(2) Zvýšeným plněním mimoprodukčních funkcí lesa a zvýšení adaptace lesa na změnu klimatu se rozumí takové způsoby hospodaření, které k nim přispívají nad rámec povinností uložených na základě tohoto zákona a obvyklých postupů.

(3) ~~(2)~~ Platbu za zvýšené plnění mimoprodukčních funkcí lesa a zvýšení adaptace lesa na změnu klimatu ~~ekosystémové služby lesů~~ poskytuje

a) Ministerstvo obrany, jde-li o vojenské lesy,

b) Ministerstvo životního prostředí, jde-li o lesy na území národních parků a jejich ochranných pásem,

c) ministerstvo, jde-li o ostatní lesy.

(4) ~~(3)~~ Podmínky poskytování platby za zvýšené plnění mimoprodukčních funkcí lesa a zvýšenou adaptaci lesa na změnu klimatu ~~ekosystémové služby lesů~~ stanoví ministerstvo v dohodě s Ministerstvem životního prostředí vyhláškou ~~vláda nařízením.~~

(5) ~~(4)~~ Pro poskytování platby za zvýšené plnění mimoprodukčních funkcí lesa a zvýšenou adaptaci lesa na změnu klimatu ~~ekosystémové služby lesů~~ se § 46 a § 46a použijí obdobně.

Zdůvodnění:

Klimatická funkce je příliš zužující vymezení. Jedná se dle běžně používaného významu o soubor funkcí lesa vázaných na klimatické podmínky. (Funkce lesů klimatická - soubor funkčních efektů lesů v dlouhodobém režimu meteorologických prvků a jevů v měřítku mikroklimatickém a mezoklimatickém, někdy i makroklimatickém. K důležitým dílčím efektům patří účinky lesních porostů v oboru bilance záření, režimu teploty vzduchu i půdy, v bilanci vodní a v proudění vzduchu. Dle

https://rumex.mendelu.cz/uzpl/pestovani_v_heslech/pestsyst/ucpestov/ucel_char_fce_lesu.html)

Předpokladem pro vymezení je dohoda mezi Ministerstvem zemědělství a Ministerstvem životního prostředí na podmínkách poskytování plateb, jinak se bude jednat o mechanismus bez potřebného efektu na zvyšování adaptace lesních porostů na změnu klimatu a míru sekvestrace uhlíku v lesích.

I pro notifikaci státní podpory v lesnictví, která bude závazně stanovena zákonem, je nezbytné uvést přesné parametry podmínek pro poskytování podpory v lesnictví. Bez uvedení těchto konkrétních podmínek nelze předpokládat, že Evropská komise přijme notifikaci lesního zákona bez dodatečných dotazů. Komplikace spojená s časovým odstupem v tomto procesu by mohla zkomplikovat časový harmonogram přijetí lesního zákona, proto je nezbytné nejdříve upřesnit parametry programu. Pro veškeré platby za ekosystémové služby poskytované lesy je nezbytné vymezit jejich adicijální přínos nad rámec povinností stanovených zákonnou regulací lesnictví a zároveň jejich adicijální přínos nad úrovní stávající praxe.

Ekosystémové služby je třeba vymezit v souladu s jejich určením u Organizace spojených národů způsobem dle SEEA Ecosystem Accounting (SEEA EA). Tento způsob vymezení ekosystémových služeb zajišťuje srovnatelnost získaných dat v rámci mezinárodního společenství Organizace spojených národů a je integrován do ekosystémových účtů Evropské unie (<https://ecosystem-accounts.jrc.ec.europa.eu/>). Ekosystémové služby jsou takto koncipovány pro účely veřejných politik již ve více než 34 zemích (<https://seea.un.org/ecosystem-accounting>). Ekosystémové služby mohou být ekosystémy poskytovány v rozdílné míře, tj. v závislosti mj. na způsobu hospodaření a toto má být při jejich oceňování zohledněno. Formulace "zlepšení plnění mimoprodukčních funkcí lesů a adaptace lesů na změnu klimatu, či záměrně zásahy se stejným záměrem nevykonává" tak nejlépe odpovídá požadavkům, které je třeba zohlednit.

Připomínka je zásadní a klíčová.

53. K § 47. odstavci (4)

(4) Obecní úřad obce s rozšířenou působností a krajské úřady vykonávají správní činnosti na úseku lesního hospodářství prostřednictvím alespoň 1 zaměstnance, který splňuje kvalifikační požadavky podle odstavce 5 ~~a současně nevykonává správní činnosti na jiném úseku~~; zaměstnanec musí splňovat také požadavky podle jiného právního předpisu⁴⁸⁾.

Zdůvodnění:

Na úřadech malých ORP častokrát osoba vykonávající SSL dělá více agend. Rozumíme, že cílem je zkvalitnění práce SSL, ale zároveň to znamená rozpočtové navýšení, které není zdůvodněno nárůstem agendy. Důvodová zpráva nárůst počtu úředníků (přesunem jiné agendy na jiné pracovníky) mylně podceňuje. Chybí solidní analýza dopadů tohoto návrhu.

Připomínka je zásadní.

54. K § 47. odstavci (5). bodu a)

a) vysokoškolské vzdělání v magisterském nebo bakalářském studijním programu ve studijním oboru lesnického či přírodovědného směru zaměřeného na ochranu životního prostředí, nebo

Zdůvodnění:

Kvalifikovaná je rovněž osoba s vysokoškolským vzděláním v oboru ochrana životního prostředí. S ohledem na potřebnost zvýšení počtu zájemkyň a zájemců o dané pozice nemají jejich předpoklady být neodpovídajícím způsobem restriktivní.

Připomínka je zásadní.

	<p>55. <u>K § 47, odstavci (5), bodu b)</u></p> <p>b) alespoň 5 let praxe s vykonáváním správních činností na úseku lesního v lesním hospodářství.</p> <p><u>Zdůvodnění:</u></p> <p>Kdo dělá správní činnosti, již většinou pracuje v rámci SSL. Nelze proto v dostatečném rozsahu získat nové pracovníky, kteří se věnují správní činnosti 5 let, aby mohli začít pracovat v rámci SSL. Na místě je tak stanovit obdobný rozsah praxe obdobný, jako mají adepti na OLH.</p> <p>Připomínka je <u>zásadní</u>.</p>
	<p>56. <u>K § 56, odstavci následujícím za odstavcem (3)</u></p> <p>(4) Pokuty jsou příjmem Státního fondu životního prostředí.</p> <p><u>Zdůvodnění:</u></p> <p>Stávající ustanovení je nezbytné nerušit. Státní fond životního prostředí je vzhledem k povaze a zdůvodnění pokut příslušnou institucí, která má jejich výnos spravovat.</p> <p>Připomínka je <u>zásadní</u>.</p>
	<p>57. <u>K § 59, dalšímu odstavci následujícím po odstavci (6)</u></p> <p>(7) Zařazení lesních pozemků do typologického systému musí být uvedeno do souladu s tímto zákonem do pěti let ode dne jeho účinnosti.</p> <p>(Technická poznámka: Následující odstavce se přečíslojí.)</p> <p><u>Zdůvodnění:</u></p> <p>Pokud by byl typologický systém dle návrhu zmiňovaném v předložené verzi zákona zaveden, je nezbytné upravit období pro jeho zavedení a to se zohledněním časové náročnosti tohoto postupu.</p> <p>Připomínka je <u>zásadní</u>.</p>

vydalo Hnutí DUHA - Friends of the Earth Czech Republic
zpracovali: Jaromír Bláha, Jan Skalík
březen 2024

A › Údolní 33, 602 00 Brno
T › 545 214 431
E › info@hnutiduha.cz
W › www.hnutiduha.cz